

Friedrich Dürrenmatt

YAŞLI HANIMIN ZİYARETİ

Trajik Bir Komedi
1980 Basımı

KİŞİLER

Ziyaretçiler
Wascher

Claire Zachanassian,kızlık soyadı

Multimilyoner(Ermeni petrolu)
Kocaları 7-9

Uşak

Toby(sakız çiğner)

Roby(sakız çiğner)

Koby(kör)

Loby(kör)

Ziyaret Edilenler

III

Diğerleri

Rahatsız Edenler

Karısı

Oğlu

Kızı

Belediye Başkanı

Papaz

Öğretmen

Doktor

Polis

Ressam

Birinci(Vatandaş)

İkinci(Vatandaş)

Üçüncü(Vatandaş)

Dördüncü(Vatandaş)

Birinci Kadın

İkinci Kadın

Bayan Luise(evlenmemiş)

İstasyon Müdürü

Makinist

Kondüktör

Haciz Memuru

1.Basın Mensubu

2.Basın Mensubu

Radyo Sunucusu

Kameraman

Yer: Güllen,bir kasaba
Zaman: Şimdiki Zaman

Ara ikinci perdeden sonra

Birinci Perde

1955'te yazıldı.İlk olarak 29 Ocak 1956'da Zürih Oyunevi'nde
sahnelendi

Çeviri:İTFTT

*(Perde açılmadan önce tren istasyonunun çan sesi
duyulur.perdenin açılmasıyla bir tabela
görünür:Güllén.belli ki bu, arka planda ima edilmiş olan
küçük,yıkık harap bir kasabanın adıdır.Aynı şekilde
istasyon da yıkılmaya yüz tutmuştur , şehirle bağlantılı
veya bağlantısızdır. istasyonda paslı bir manevra
merkezi.Kapısında bir yazı:Giriş Yasaktır!".Ayrıca
istasyon duvarında hareket saatlerinin yazdığı yarıyı yırtık
bir kağıt parçası. Yine sadece ima edilmiş olarak ortada,
acınacak haldeki demir yolu hattı vardır.Solda, kiremit
çatılı, penceresiz duvarlarında yırtık afişleri
olan,kullanılmayan küçük bir bina.Sol köşede bir tabela:
Kadınlar.Sağ köşede bir diğeri: Erkekler.Bütün bu
manzara sıcak bir sonbahar güneşinin içine
gömülmüştür.Küçük binanın önünde bir bank. Üzerinde 4*

adam.Tıpkı diğerleri gibi bakımsız olan bir beşinci, belli ki bir geçit töreni için kırmızı renkte bir yazı hazırlamaktadır: Hoş Geldin Klara. Geçip giden bir trenin gürleyen sesi.Bankta oturan adamlar,kafalarını hızla sağdan sola çevirerek, gecip giden treni ilgiyle takip ederler.)

BİRİNCİ:"Gudrun".Hamburg-napoli.

İKİNCİ: "Çılgın Roland" 11.27 de burada olacak.Venedik-stokholm.

ÜÇÜNCÜ:Elimizde kalan son eğlence: trenlerin arkasından bakmak.

DÖRDÜNCÜ:beş yıl önce "Gudrun" ve "Çılgın Roland" Güllen'de durmıştı. ayrıca "Diplomat" ve de "Lorelei".bütün ünlü trenler.

BİRİNCİ:Dünyaca ünlü

Çan sesi.

İKİNCİ:Artık insanların işlerine gittikleri trenler bile durmuyor.Sadece Kaffingen'den iki tanesi ve Kalberstadt'tan da 13.13 treni.

ÜÇÜNCÜ:Perişaniz

DÖRDÜNCÜ: Wagner fabrikası yıkıldı.

BİRİNCİ: Bockmann iflas etti.

İKİNCİ: Güneş Parıltısı meydanındaki dökümhane de kapandı.

ÜÇÜNCÜ: İşsizlere verilen parayla yaşıyoruz.

DÖRDÜNCÜ: Çorba kurumuyla yaşıyoruz.

BİRİNCİ:Yaşıyoruz?

İKİNCİ:Sürünüyoruz.

ÜÇÜNCÜ: Ve ölene dek çürüyoruz.

DÖRDÜNCÜ: Bütün kasaba.

Tren sesi,istasyon müdürü selam verir.adamlar treni kafalarıyla sağdan sola takip ederler.

DÖRDÜNCÜ:"Diplomat"

ÜÇÜNCÜ:Eskiden bir kültür şehriydik.

İKİNCİ: Ülkede ilk akla gelen şehirlerden biriydik .

BİRİNCİ:Ne ülkesi, Avrupa'da.

DÖRDÜNCÜ:Goethe burada geceledi. Burada, "Altın Havari" de

ÜÇÜNCÜ:Brahms burada quartet besteledi.

Çan sesi.

İKİNCİ:Bertholt Schwarz barutu burda buldu.

RESSAM:Ve ben,Ecole Beaux Sanat Okulun'da

mükkemmel bir öğrenciydim.Peki şimdi ne yapıyorum?

Tabela boyacılığı.

İKİNCİ: Milyoner hanımın buraya gelmesi için en uygun

zaman.Kalberstadt'ta bir hastane yaptırmıs diyorlar.

ÜÇÜNCÜ:Ve Kaffigen'de bir çocuk yuvası.Ayrıca başkentte de bir hatıra kilisesi.

RESSAM:Portrelerini Zimt'e yaptırdı.Hani şu acemi naturalist ressam varya ona.

BİRİNCİ:O ve onun paraları.Ermeni petrolunun, Western Demiryolları'nın ,Northern Radyo İstasyonu'nun ve Hong Kong-ab- Eğlence Mahallesinin sahibi.

Tren sesi,soldan,sanki trenden atlayacakmış gibi görünen Kondüktör belirir.

KONDÜKTÖR:(bağırır)Güllen!

BİRİNCİ:Kalligen iş treni.

Bir yolen soldan iner.Bankta oturan adamların önünden geçer. "Erkekler" yazan kapıda kaybolur.

İKİNCİ:Haciz memuru.

ÜÇÜNCÜ:Belediye binasını haciz etmeye gidiyor.

DÖRDÜNCÜ:Politik olarak bile harap durumdayız.

İSTASYON MÜDÜRÜ:(yeşil bayrağı sallar, düdüğünü çalar)kalkıyor!

Kasabadan belediye başkanı,öğretmen,papaz ve yaklaşık altmış beş yaşlarında bir adam olan Ill gelir.Hepsi sefilce giyinmiştir.

BAŞKAN:(Onur konuğumuz 13.13 Kalberstadt iş treniyle geliyor.

ÖĞRETMEN:Gençlik klubünün karma korosu şarkı söyleyecek.

PAPAZ:Ve de yangın zili çalacak.Ama halen ayarlanmadı.

BAŞKAN:Pazar yerinde şehir bandosu çalıyor olacak.

Jimnastik kulübü milyoner hanımın şerefine bir piramit yapacak.Daha sonra Altın Havarı'de bir yemek.Ne yazık ki maddi durumumuz ne kilise binasının akşam için

ışıklandırılmasına yetmiyor.Ne de belediye binasının.

HACİZ MEMURU:Günaydın,Sayın Başkan.Güzel günler dilerim size!

BAŞKAN:Neden, Bay Glutz ,burada ne arıyorsunuz ?

HACİZ MEMURU:Sayın Başkan bunu zaten

biliyorlar.Zor bir görev için buradayım.İsterseniz bir kere de siz deneyin bütün bir şehri haczetmeyi.

BAŞKAN:Belediye binasında hiç bir şey bulamazsınız.Eski bir daktilodan başka.

HACİZ MEMURU:Sanırım bir şey unutuyorsunuz, Sayın Başkan.Güellen Tarih Müzesi.

BAŞKAN:Üç yıl önce satıldı.Amerika'ya.Kasalarımız bomboş.kimse vergi ödemiyor.

HACİZ MEMURU:Araştırılması gerek.Ülke geliyor, Güllen'in Güneş Parıltısı Meydanı'nda dökümhanesi var.Ama Güllen batıyor.

BAŞKAN:Biz kendimiz ekonomik bir bulmacanın içindeyiz.

BİRİNCİ:Bütün bunlar uluslararası çalışan masonların komplosu.

İKİNCİ:Yahudilerin entrikası.

ÜÇÜNCÜ:High Finance tarafından destekleniyor.
DÖRDÜNCÜ:Komünist Enternasyonel ellerini çekiyor.

Çan sesi.

HACİZ MEMURU:Ben her zaman bir şeyler bulurum.Benim gözlerim atmaca gibidir.Şehir kaşasına bir göz atayım diye düşünüyorum.(Çıkar)
BAŞKAN:Bizi milyonerin ziyaretinden sonra yağmalayacağına şimdi yağmalaması daha iyi.

Ressam tabelasını tamamlamıştır.

ILL:Siz de bilirsiniz ki Sayın Başkan,bu olmaz.Bu yazı çok laubali olmuş."Hoş Geldin Claire Zahanassian" olması lazım.

BİRİNCİ:Ama o Klara.

İKİNCİ:Klara Wascher.

ÜÇÜNCÜ:Sonuçta burada yetişti.

DÖRDÜNCÜ:Babası mimardı.

RESSAM:Tamam, tamam.O zaman şöyle yapalım:arka tarafa "Hoş Geldin Claire Zahanassian" yazayım.Eğer milyoner hanımın bundan duyulandığını görürsek ,diğer tarafı çeviririz ve ona ön tarafı gösteririz.

İKİNCİ "Borsacı" Zürih-Hamburg.

Başka bir tren sağdan sola gider.

ÜÇÜNCÜ:Hep tam vaktinde gelir, öyle ki insan saatini bu trene göre ayarlayabilir.

DÖRDÜNCÜ:Söyler misin, burda kimin hala saati var?

BAŞKAN:Baylar,milyoner hanım bizim tek umudumuz.

PAPAZ:Tanrı dışında.

BAŞKAN: Tanrı dışında.

ÖĞRETMEN: Ama tanrı para vermiyor.

RESSAM:O bizi unuttu.

Dördüncü tükürür.

BAŞKAN: Siz onla arkadaşınız Ill,bu yüzden her şey size bağlı.

PAPAZ: Onların yolları ayrılmıştı. Bunla ilgili bişeyler duymuştum- papazınıza itiraf etmek istediğiniz bir şey yok mu?

ILL:Biz çok iyi iki arkadaşık.Genç ve ateşli.Ben eskiden tam anlamıyla kanı kaynayan bir adamdım,baylar, 45 yıl önce. Ve o, Klara, hala gözlerimin önünde: Peter Tahl Ambarı'nın gölgesinden bana doğru gelişi, tüm parıltısıyla. Ya da o çıplak ayaklarıyla yaprakların ve yosunların üzerinden Konrad Köy Ormanındaki yürüyüşü, havada uçuşan kırmızı saçlarıyla, zayıf, ince, bir söğüt kadar esnek ve narin.. Ahh.Şeytani güzellikteki bir cadı gibi.Hayat bizi birbirimizden kopardı. Hayat.İşte bütün olanlar böyle

BAŞKAN:Altın Havari'deki yemekten sonra yapacağım konuşma için Bayan Zachanassian hakkında bilgi edinmeliyim.(*Cebinden küçük bir not defteri çıkarır.*)

ÖĞRETMEN: Okul arşivini araştırdım.Klara Wascher'in notları ne yazık ki,gerçekten çok kötü.Davranışları da öyle.Sadece botanik ve zooloji derslerini geçmiş.

BAŞKAN:(*Not alır*)Güzel.Botanik ve zooloji.Gecmis.Bu güzel.

ILL:Size yardımcı olabilirim Sayın Başkan,Klara adaleti severdi.Şüphesiz. polisler dilencinin birini götürürken, o polisleri taşlamıştı.

BAŞKAN: Adalet sevgisi.Fena değil.Her zaman işe yarar.Ama polisle ilgili olan bölümü atsak iyi olur diye düşünüyorum.

ILL:Ayrıca cömertti de.Neyi varsa paylaşırdı.Bir keresinde yaşlı bir dul kadın için patates çalmıştı.

BAŞKAN: Cömertlik duygusu.Baylar, buna kesinlikle değinmeliyiz.Çok can alıcı bir nokta.Kimse babasının yaptığı bir bunayı hatırlıyor mu?Konuşmam için iyi olurdu.

RESSAM:Kimse hatırlamıyor.

BİRİNCİ: Adam hep sarhoştı.

İKİNCİ: Kadın ondan kaçtı.

ÜÇÜNCÜ: Tımarhanede öldü.

Dördüncü tükürür.

BAŞKAN:(*Not defterini kapatır*)Ben kendi bölümüm için tamamen hazırım.Gerisi Ill'e kalıyor.

ILL:Biliyorum.Zachanassian milyonları ortaya dökmeli.

BAŞKAN: Milyonlar, bütün mesele bu.Elbette

ÖĞRETMEN:Eğer sadece bir çocuk yuvası yaptıracaksa,bunun bize bi yardımını dokunmaz.

BAŞKAN: Sevgili Ill,uzun zamandan beri Güllen'deki en sevilen insan sizsiniz.

İlkbaharda emekliye ayrılıyorum.Muhalefettekilerin de ağzını aradım.Benim yerime geçecek kişi olarak sizi aday gösterme konusunda anlaştık.

ILL:Ama Sayın Başkan.

ÖĞRETMEN: Bunu onaylayabilirim.

ILL:Baylar,konuya geri dönelim.Öncelikle Klara'ya bu berbat durumumuzdan bahsederim. --

PAPAZ:Ama dikkatli olunmalı,nazik olunmalı.

ILL:Akıllı hareket edip, psikolojik açıdan uygun davranmak zorundayız.Eğer istasyondaki karşılamada başarısızlığa uğrarsak,geri kalan her şey anında mahvolabilir.Şehir bandosuna ve karma koroya güvenerek bu iş olmaz.

BAŞKAN: Ill bu konuda haklı.Bu çok önemli bir an olacak.Madam Zachanassian memleketinin toprağına ayak basıyor,yeniden memleketinde, ve öylesine duygulanmış ki,gözlerinde yaşlar var...O eski tanıdık yerler..O eski yüzler..Elbette ben burda böyle,bu gömleğimle durmayacağım.Ben silindir şapkamı ve smokinimi giymiş olacağım.Hepsi beyazlar içinde yanında karım,önümde iki torunum..Ellerinde güller.Tanrım ancak her şey yolunda

giderse bu iş olur. Her şey yerinde ve zamanında olursa bu iş olur.

Çan sesi.

BİRİNCİ: "Çılgın Roland".

İKİNCİ: Venedik-Stokholm. 11.27.

PAPAZ: 11.27! Güzelce hazırlanmak için hala neredeyse iki saatimiz var.

BAŞKAN: Kuhn ve Hauser, "Hoş Geldin Claire Zachnassian" yazısını siz kaldırın. *(Dört adamı gösterir)*. Diğerleri, en iyisi şapkalarını sallasın. Ama lütfen, geçen sene hükümetten komisyon geldiğindeki gibi bağırmayın. O an etkimiz direk sıfırdı ve şimdiye kadar hala para yardımı alamıyoruz. Önümüzdeki bu durum taşkın bir kutlama için uygun değil; aksine duygusal, gözyaşlarının sel olduğu, memleketimizin çocuğunun yeniden dönüşünün hep birlikte hissedildiği bir an olmalı. İçten olun. Samimi olun. Ama her şeyden önce, zamanlamayı iyi ayarlayın. Karma korosu biter bitmez yangın alarmı çalsın. Dikkat edilmesi gereken en önemli şey ise...

Yaklaşan trenin gürleyen sesinden dolayı konuşması anlaşılmaz. Fren sesi. Bütün suratlarda şaşkınlık ifadesi ortaya çıkar. Banktaki beşli yerlerinden zıplar.

RESSAM: Bir ekspres.

BİRİNCİ: Duruyor!

İKİNCİ: Güllen'de!

ÜÇÜNCÜ: : Venedik-Stokholm hattındaki en acınacak-

DÖRDÜNCÜ: Yoksulluğun kendini en çok gösterdiği

BİRİNCİ: Issız bir çöplük

İSTASYON MÜDÜRÜ: Bu doğa kanunlarına aykırı.

Çılgın Roland'ın Leuthenau Virajı'nda ortaya çıkması, buradan geçmesi ve Pückenried Arazisi'nde karanlık bir nokta olarak kaybolması gerekirdi.

(Sağdan 63 yaşında, kırmızı saçlarıyla, inci kolyesiyle, dev altın bilezikleriyle; imkansız gibi görünen, ama tüm grotesklere rağmen garip zarıflığıyla yine de dünyadan bir kadın olan Claire Zachanassian gelir. Arkasından ekibi: Uşak Bobby: 80 yaşlarında, siyah gözlüklü ; 7. koca : uzun, ince, siyah bıyıklı ve eksiksiz balıkçı kıyafetleriyle gelir. Telaşlı bir makinist, kırmızı kasketi ve kırmızı çantasıyla gruba eşlik eder.)

CLAIRE ZACHANASSIAN: Burası Güllen mi?

MAKİNİST: Madam, imdat frenini çektiniz.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Ben her zaman imdat frenini çekerim.

MAKİNİST : Şiddetle karşı çıkıyorum. Bu ülkede kimse imdat frenini çekmez. Acil durumlarda bile. Hareket saatlerinin tam vaktinde olması en önemli prensibimizdir. Bir açıklama rica edebilir miyim?

CLAIRE ZACHANASSIAN: Burası Güllen, Moby. bu zavallı çöplüğü tanıdım. Bu Konrad Köy Ormanındaki nehir, şurdaki, burda alabalık ve turnabaliği tutabilirsin; sağdaki çatı ise Peter Tahil Ambarı.
ILL: *(Uyanır gibi)* Klara
ÖĞRETMEN: Madam Zachanassian
HEPSİ: Madam Zachanassian.
ÖĞRETMEN: Koro... Gençlik klübü... Hazır değiller!
BAŞKAN: Jimnastik klübü! İtfaiye!
PAPAZ: Zangoç!
BAŞKAN: Ceketim yok... Tanrı aşkına... Silindir şapkam... Torunlarım!
BİRİNCİ: Klara Wascher geldi! Klara Wascher geldi! *(Fırlar ve aceleyle kasabaya koşar.)*
BAŞKAN: *(Bağırır)* Karıma da haber vermeyi unutma!
MAKİNİST : Bir açıklama bekliyorum. Resmi olarak. Demiryolları yönetimi adına.
CLAIRE ZACHANASSIAN: Siz ahmağın tekisiniz. Bu kasabayı ziyaret etmek istedim. Ne yapmamı bekliyodunuz, trenden atlamamı mı?
MAKİNİST : Madam, eğer canınız Güellen'i ziyaret etmeyi cektiyse, Kalberstadt'tan kalkan 12.40 treni sizin hizmetinizde. Lütfen bunu kulanın. Diğer insanlar gibi. Güllen'e varış 13.13.
CLAIRE ZACHANASSIAN: Sıradan yolcu treni mi? Hani Loken'de, Brunnhübel'de Bersenbach'da ve Luteneu2da duran? Bana gerçekten ama gerçekten, şehir etrafında yarım saat oyalanmamı mı söylüyorsunuz?

MAKİNİST : Madam, bu size pahaliya patlayacak.
CLAIRE ZACHANASSIAN: Ona bir binlik ver, Bobby.
HEPSİ: *(Mırıldanırlar)* Binlik.

Uşak makiniste bir binlik verir.

KONDÜKTÖR: *(ağız açık)* Madam.
CLAIRE ZACHANASSIAN: Ve Demiryolu Dulları Vakfı'nın yararına da üç bin.
HEPSİ: *(Mırıldanırlar)* Üç bin.

Makinist uşaktan 3 bin alır.

KONDÜKTÖR: *(Şaşkın)* Madam böyle bir vakıf yok.
CLAIRE ZACHANASSIAN: O zaman kurun bir tane.

İstasyon müdürü makinistin kulağına bir şeyler fısıldar.

MAKİNİST: *(telaşlı)* Madam, madam Claire Zachanassian mı? Ah, lütfen bağışlayın. Şimdi her şey farklı tabi bu durumda. bu küçük ayrıntıyı biliyor olsaydık Güellen'de seve seve dururduk. Paranızı geri alın madam, 4 bin. Aman tanrım.

HEPSİ: *(Mırıldanırlar)* Dört bin.
CLAIRE ZACHANASSIAN: Önemli değil, sizde kalsın.
HEPSİ: *(Mırıldanırlar)* Kalsın.
KONDUKTÖR: Hanımefendilerinin Güellen ziyareti bitene kadar Çılgın Rolandın beklemesini isterler

mi?Demiryolları Yönetimi bunu seve seve onaylıyacaktır. Katedrallerin görülmeye değer olduğunu söylüyorlar.Gotik mimarisi.Kıyamet Günü tasviriyle birlikte.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Siz ve treniniz ne cehenneme giderseniz gidin.

7 NUMARALI KOCA: (Mızızlanır) Ama basın,minik farem,basın henüz inmedi.Muhabirler her şeyden habersiz ön vagonda yemeklerini yiyorlar.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bırak yesinler,Moby.Bırak yesinler.Şimdilik Güllen'de basına ihtiyacım yok.Sonrasında gelecekler zaten,merak etme.

Bu esnada ikinci,başkana ceketini getirmiştir.Başkan törensel bir havada Claire Zachanassian'a yaklaşıp Bankın üzerinde ayakta olarak duran ressam ve dördüncü "Hoş Geldin Claire Zachanassi..." yazısını yukarı kaldırır.Ressam yazıyı tam olarak bitirememistir.

İSTAŞYON MÜDÜRÜ: (Düdüğü çalar,yeşil bayrağı sallar) Kalkıyor!

MAKİNİST: Hanımefendilerinin Demiryolları Müdürlüğü'ne şikayette bulunmayacağına yürekten inanıyorum. Olay tamamen bir yanlış anlaşılardan ibaret.

Tren hareket etmek üzeredir.Makinist fırlar.

BAŞKAN: Saygıdeğer hanımefendi, Bayan Zachanassian .Güellen Belediye Başkanı olarak sizi karşılamaktan gurur

duyuyorum.Memleketimizin bir evladı olarak, siz saygıdeğer hanımefendinin...

(11) *Hareket eden trenin sesinden durmadan konuşmaya devam eden belediye başkanının ne söylediği anlaşılmaz.*

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bu güzel konuşma için teşekkür ederim Sayın Başkan.

(12) *Kendine doğru çekingence yaklaşan Ill'in yanına gider.*

ILL: Klara

CLAIRE ZACHANASSIAN: Alfred. =

ILL: Gelmiş olman güzel.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bunu yapmak hep aklımdaydı.Bütün hayatım boyunca.Güllen'den ayrıldığımdan beri.

ILL: (Emin olmayarak) Ne güzel.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Sen de beni düşündün mü?

ILL: Elbette.Her zaman.Bunu zaten biliyorsun Claire.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Birlikte geçirdiğimiz günler harikaydı.

ILL: (Gururlu) Kesinlikle öyleydi.

(Öğretmene) Görüyorsunuz değil mi profesör, o avucumun içinde.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Hadi beni eskiden çağırdığın gibi çağır.

ILL: Vahşi kedim.

CLAIRE ZACHANASSIAN:(*Yaşlı bir kedi gibi mırlar.*)Başka?

ILL:Sihirli cadım.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Ben seni nasıl çağırırdım:siyah panterim.

ILL:Hala öyleyim.

CLAIRE

ZACHANASSIAN:Saçmalama.şişmanlamışsın.saçların da ağarmıs.Ayrıca ayyaş gibi gözüküyorsun.

ILL:Ama sen hala aynısın, sihirli cadım.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Salaklasma.Ben hem yaşlandım hem de şişmanladım.Ayrıca sol bacağım koptu.Araba kazası.Artık sadece trene biniyorum.ama protezimi harika yaptılar,sence de öyle değil mi? (*Eteğini kaldırır ve sol bacağını gösterir*) Gayet iyi hareket ettiriyor.

ILL:(*Terini siler*) Ama vahşi kedim, ben bunu hayatta farkedemezdim

CLAIRE ZACHANASSIAN:Seni yedinci kocamla tanıştıracam mıyım Alfred?Tütün tarlaları sahibi.Çok mutlu bir evliliğimiz var.

ILL:Nasıl istersen.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Gel Moby,gel ve selam ver.Aslına bakarsan ismi Pedro ama Moby daha güzel.Hem Boby'e-uşağımın ismi- daha çok uyuyor.Biliyorsun uşaklar bir ömür boyu gerekli, bu durumda kocalar da ona uymak zorunda.

7 numaralı koca eğilerek selam verir.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Siyah bıyığıyla çok şirin değil mi?Düşün Moby.

7 numaralı koca düşünür.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Daha kuvvetli.

Daha kuvvetli düşünür.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Daha da kuvvetli.

7 NUMARALI KOCA: Ama daha kuvvetli düşünemiyorum minik farem,gerçekten.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Tabi ki yapabilirsin.Dene sadece.

7 numaralı koca daha da kuvvetli düşünür.

Çan sesi.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Gördün mü!İşte oldu.Sence de Alfred,böyle olunca şeytani etkileri varmış gibi durmuyor mu? Aynı bir brezilyalı gibi.Ama hayır!O bir yunan ortodoksu.Babası ise rustu.Bizi papa evlendirdi.İnanılmaz. Şimdi biraz Güellen'de dolaşmak istiyorum.(*Mücevherli kelebek gözlüğüyle soldaki eve bakar*)Bu halka açık olan tuvaleti babam yaptı Moby.Başarılı bir iş,tam ölçüsünde.Çocukken saatlerce

çatısında oturup aşağı tükürürdüm.Ama sadece erkeklerin üzerine.

Arka planda karma koro ve gençlik klübü toplanmıştır.Öğretmen silindir şapkasıyla öne çıkar.

ÖĞRETMEN:Hanımefendi,Gülleri Lisesi Müdürü ve bir müzik aşığı olarak,size karma koro ve gençlik klübü tarafından seslendirilecek olan bu toprakların halk türküsünü sunmak isterim.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Söyleyin bakalım bu toprakların halk türküsünü.

Öğretmen eline bir çubuk alır ve ses verir.Karma koro ve gençlik grubu törensel bir havada şarkıyı söylemeye başlarlar;ama bu sırada soldan yeni bir tren gelir.İstasyon müdürü selamlar.Koro, trenin uzun süren takırdamalarıyla mücadele etmek zorundadır.Öğretmen ümitsizdir,sonunda tren gider.

BAŞKAN:(Ümitsizce) İtfaiye alarmı..İtfaiye alarmını çalın!

CLAIRE ZACHANASSIAN:Güzel söylediniz Gülleri.Gülleri.Özellikle sol taraftaki büyük adam elmalı sarışın bas eşsizdi.

Koronun arkasından ite kaka bir polis öne doğru çıkar,Claire Zachanassian'ın önünde selam durur.

POLİS:Polis memuru

Hahncke,hanımefendi.Emrinizdeyim.

CLAIRE ZACHANASSIAN:(Onu süzer)Teşekkürler.Kimseyi tutuklamak istemiyorum.Ama yakında Gülleri'in size ihtiyacı olabilir.Ara sıra bazı şeylere göz yumar mısınız?

POLİS:Herhalde hanımefendi.Yoksa Gülleri'de ne işim var?

CLAIRE ZACHANASSIAN:Siz en iyisi gözlerinizi tamamen yumun.

Polis gözleri kocaman açılmış bir şekilde şaşkınmıştır

ILL:(Güller)Hep aynı Klara!Hala aynı vahşi kedim.(Neşeyle bacaklarına vurur.)

Belediye başkanı öğretmenin kafasından şapkasını alır, 2 torununu öne doğru ittirir.7 yaşında,sarışın,örgülü ikizler.

BAŞKAN:Torunlarım hanımefendi,Hermine ve Adolfine.Burda olmayan tek kisi,karım.(Terini siler)

İki kız selam verip Zachanassian'a kırmızı güller verirler.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Ne güzel torunlar kutlarım. Sayın Başkan.Buyrun(gülleri istasyon müdürünün kollarına bırakır.)

Başkan başkanlık şapkası gizlice papaza verir. Papaz şapkası takar.

BASKAN: Papazımız hanımefendi.

Papaz şapkası kaldırır ve eğilerek selam verir

CLAIRE ZACHANASSIAN: Aa papaz. Ölüm

düğündekileri teselli ediyor musunuz?

PAPAZ: (Şaşkın) Elinden geleni yapıyorum.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Peki hakkında ölüm kararı

verilmiş olanları?

PAPAZ: (İyice şaşırır) İlkemizde ölüm cezası kaldırıldı

hanımefendi.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Belki tekrar yürürlüğe girer.

Papaz biraz mahcup bir biçimde şapkası başkana geri

verir ve o tekrar kafasına yerleştirir. Kalabalığın

arasından doktor Nüsslin öne çıkar.

BASKAN: Doktor Nüsslin, doktorumuz.

CLAIRE ZACHANASSIAN: İlginç. Ölüm

belgeleri

hazırıyor musunuz?

DOKTOR: (Alımsız) Ölüm belgeleri mi?

CLAIRE ZACHANASSIAN: Hani birisi ölürse?

DOKTOR: Tabiki, hanımefendi. Bizim işimiz.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bir daha ki sefere kalp krizi

teşhisi koyun.

İLT: (Güler) Vahşi kedim! Senin şu sakaların yok mu!

CLAIRE ZACHANASSIAN: Artık kasabaya gitmek

istiyorum.

Başkan, Claire Zachanassian'ın koluna girmesi için

kolunu uzatır.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bu ne simdi Sayın Başkan

. Bu protez bacağımla kilometrelerce yol yürüyemem.

BASKAN: (Şok içinde) Hemem, hemem madam. Doktor'un

bir arabası var. Mercedes. 1932 model.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Gerek yok. Kazadan beri

sadece tahirevanımı kullanıyorum. Roby, Toby, getirin.

Soldan ağzlarında sakız, Herkül gibi iki adam bir

tahirevan ile gelirler. Birinin sırtında gitar vardır.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Manhattan'dan iki

gangster, Sing-Sing'de elektrikli sandalye cezasına

garpırlmışlardı. Tahirevanımı taşımalari için ölüm

cezalarının affedilmesini rica ettim. Her bir rica bana 1

milyona mal oldu. tahirevan Louvre'dan gelme. Fransız

Cumhurbaşkanının hediyesi. Çok iyi bir adam, aynı

gazetedeiki resimlerine benziyor. Roby ve Toby, beni

kasabaya götürün.

İKİSİ: Yes, mam.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Ama öncelikle Peter Tahl Ambarı'na, sonrada Konrad Köy Ormanı'na.Alfred'le eski aşk yuvalarımıza gitmek istiyorum.bu sırada valizleri ve tabutu Altın Havari'ye götürün.

BAŞKAN:(Ağzı açık)Tabut mu?

CLAIRE ZACHANASSIAN:Evet, yanımda bir tane getirdim.Belki ihtiyacım olur.Roby ve Toby, hadi gidelim.

Ağızlarında sakız iki canavar Claire Zachanassian'ı kasabaya taşırlar.Başkanın işaretiyle birlikte, şimdiye dek şüphesiz şaşkınlıklarını bastırmış olan insanlar,tıpkı siyah ve pahalı bir tabutu içeri,yani Güllen'e taşıyan iki hizmetçi gibi "yaşasın" nidaları atmaya başlarlar.Tam bu anda hala ayarlanmamış olan itfaiye alarmı ötmeye başlar.

BAŞKAN:Sonunda!İtfaiye alarmı!

Kalabalık tabuta ortak olur. Claire Zachanassian'ın hizmetçileri ve Güllenliler sonsuz sayıdaki valiz ve paketleri taşırlar.Polis trafiği düzenler,bu trenin peşinden gitmek ister;ama sağdan iki kısa boylu,şişman,yaşlı adam el ele tutuşmuş bir biçimde, kısık sesle konuşarak gelirler.İkisi de özenle giydirilmiştir.

İKİLİ:Güllen'deyiz.Kokuyu alıyoruz,kokuyu alıyoruz,bu Güllen'in kokusu.

POLİS:Siz de kimsiniz?

İKİLİ:Biz yaşlı hanıma aitiz,biz yaşlı hanıma aitiz.O bize Koby ve Loby diyor.

POLİS:Bayan Zachanassian Altın Havari'de kalıyor.

İKİLİ:(Neşeli)Biz körüz,biz körüz.

POLİS:Kör müsünüz?O zaman ben sizi götüreyim.

İKİLİ:Teşekkürler polis bey,çok teşekkürler.

POLİS:(Şaşırmış)Madem körsünüz,polis olduğumu nereden bildiniz?

İKİLİ:Ses tonunuzdan,ses tonunuzdan.Tüm polislerin ses tonu aynıdır.

POLİS:(Şüpheli)Siz küçük şişman beylerin polisle bazı tecrübeleri var gibi görünüyor.

İKİLİ:(Şaşkın)Beyler dedi,bizi bey zannediyor.

POLİS:O zaman başka ne bok olabilirsiniz ki?

İKİLİ: Yakında göreceksiniz, yakında göreceksiniz.

POLİS:(Şaşkın)En azından neşeli görünüyorsunuz.

İKİLİ:Pirzola ve jambon yiyoruz.Hem de her gün,hem de her gün.

POLİS:Bu durumda ben de kalkıp dans ederdim.Gelin,elinizi verin.Bu yabancıların garip bir espri anlayışı var.(İkisiyle birlikte kasabaya gider.)

İKİLİ:Boby ve Moby'e,Roby ve Toby'e!

Perdesiz sahne değişimi.istasyonun ve küçük evin duvarları yukarı kalkar."Altın havari" yazısının girişi,hatta bir meyhane tabelası olarak yukarıdan bile inebilir.Odanın ortasında asılı duran altın kaplama,heybetli bir havari figürü,bir amblem.berbat

lambalar.herşey içinde,kokmuş,eskimiş,çürümüş.Alçılar dökülmüş.belediye başkanı ve öğretmen sağda önde bir içki masasında oturmuşlar,sonu gelmeyecek valizlerin taşınmasını izlemektedirler.Bu işin seyircilerin oturduğu yerde gerçekleştiği imgesi verilmelidir.

BAŞKAN:Valizler,valizler...Ve daha bir sürü var.Yığınla valiz var.Daha demin de bir kafes getirdiler.İçinde de bir panter vardı.Siyah ve vahşi bir hayvan.

ÖĞRETMEN:Tabutu da özel bir odaya koydurttu.Garip

BAŞKAN:Ünlü kadınların tuhaf kaprisleri ve istekleri vardır.

ÖĞRETMEN:Burada uzun süre kalacakmış gibi görünüyor.

BAŞKAN:Ne kadar fazla o kadar iyi.Ill onu avucuna aldı.Vahşi kedim,sihirli cadım diyor ona.Ondan binlikleri koparacak.Madamın şerefine profesör.

Claire Zachanassian'ın Bockmann'ı restore etmesine.

ÖĞRETMEN:ve Wagner Fabrikası'nı.

BAŞKAN:Ve Güneş Parıltısı Meydanı'ndaki dökümhaneyi.Onları düzelttik mi her şey düzelir: belediye,lise,halkın refahı.

Kadehleri tokuştururlar.

ÖĞRETMEN:20 yıldan fazla zamandır güllenli öğrencilerin Latince ve yunanca sınavlarını kontrol ederim

dağınık,toz

Sayın Başkan,ama dehşetin ne demek olduğunu şu bir saatte öğrendim.yaşlı kadının siyah kıyafetleriyle trenden inişi tüyler ürpertici bir görüntüydü.aynı yunan kader tanrıçaları gibi; bana intikam peşinde olan yunan tanrıçasını hatırlattı.Onun adı Claire olmamalı, Clotho olmalı.Sanki kendi kaderinin ağlarını kendisi örmös.

Polis gelir,şapkasını bir askıya asar.

BAŞKAN:Buyurun oturun polis bey.

Polis yanlarına oturur.

POLİS:Bu kasabada çalışmak pek keyifli değil,ama artık bu harabe küllerinden yeniden doğacak.Milyoner hanım ve bakkal Ill ile az önce Peter Tahıl Ambarı'ndaydım.Dokunaklı bir sahneye şahit oldum.Sanki bir kilisede gibi huşu içindelerdi.Orada olmaktan utandım.Bu yüzden Konrad Köy Ormanı'na giderken onlardan uzaklaştım.Tam bir dini ayın.Önde tahtirevan,yanlarında Ill,arkasında uşak ve en arkadada balıkçı takımıyla yedinci kocası.

BAŞKAN:Erkek tüketimi.

ÖĞRETMEN:O ikinci bir Laïs.

PAPAZ:Hepimiz günahkarız.

BAŞKAN:Konrad Köy Ormanı'nda ne yaptıklarını merak ediyorum.

POLİS:Peter Tahıl Ambarı'nda ne yapıyorlarsa onu,başkan.Özel bölgelere gidiyorlar,nasıl denir,tutkularının.

PAPAZ:Tutuştugu!

ÖĞRETMEN:Cayır cayır!Shakespeare in Romeo ve Juliet ini hatırlayın..Baylar:sarsıldım.Gülleri'de antik bir ihtisam hissediyorum.buralarda daha önce hiç hissetmedigim bi duygu.

BAŞKAN:Her şeyden önce kaderimizi değiştirmek için hatırı sayılır bir çaba gösteren sevgili Ill'imize kadeh kaldırmalıyız.Baylar,kasabanın en sevilen insanına,selefime!

Kadeh tokuştururlar.

BAŞKAN:Hala daha valiz.

POLİS:Ne biçim yükü varsa.

Meyhane tabelası tekrar yukarı gider.Soldan dört vatandaş aralıksız sade bir tahta bankla gelirler ve onu sola bırakırlar.Birinci,banka çıkar,boynunda AK harflerinin bir kalp içinde yazılı olduğu bir karton asılıdır.Diğerleri onun etrafında bir yarım çember oluştururlar,dallarıyla birbirlerinden bir omuz uzaktadırlar,ağaç olurlar.

BİRİNCİ:Biz ağacız, biz çamız ve ladiniz.

İKİNCİ:Biz kayın ağacıyız,koyu yeşil köknarlarız.

ÜÇÜNCÜ:Yosun ve likeniz,sarmaşıklarız.

DÖRDÜNCÜ:Çalı ve yüksek otuyuz.

BİRİNCİ:Bulut kümeleri ve kuş sesleri.

İKİNCİ:Biz el değmemiş ormanlarız.

ÜÇÜNCÜ:Zehirli mantarlar ve çekingen geyikler.

DÖRDÜNCÜ:Yaprakların fısıltısı,eski rüyalar.

Arka plandan ağzında sakız iki canavar Claire Zachanassian'ı tahtırevanda taşıyarak gelirler, yanlarında Ill.Arkalarından 7 numaralı koca ve daha da arkadan uşak,körlerin elinden tutmuş olarak gelmektedirler.

CLAIRE ZACHANASSIAN:İşte Konrad Köy Ormanı Roby ve Toby,durun.

İKİ KÖR:Durun Roby ve Toby,durun Boby ve Moby.

Claire Zachanassian tahtırevandan iner ve ormanı inceler.

CLAIRE ZACHANASSIAN:İşte isimlerimizin yazdığı kalp,Alfred.Neredeyse solmuş ve birbirlerinden ayrılmışlar.Ağaç büyümüş,gövdesi ve dalları da kalınlaşmış,tıpkı bizim gibi.(Diğer ağaçlara gider) Bir ağaç topluluğu.Buralarda dolasmayalı uzun zaman oldu.Gençliğimde yaprakların,mor sarmaşıkların üstünde eğlenirdik.Siz ikiniz,gidin sakızınızı çalılıkların arkasında çiğneyin. Tahtırevanı da alın.Yüzünüzü devamlı görmek istemiyorum.Ve sen Moby,ırmağa balık tutmaya git hadi.

İki canavar tahtirevanla sola, 7 numaralı koca sağa gider.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bak, bir geyik.

Üçüncü zıplayarak kaçar.

ILL: Avlanma yaşağı var. *(yanına oturur)*

CLAIRE ZACHANASSIAN: Burada öpüştük. 50 yıldan fazla zaman oluyor. Bu dalların altında, bu çalılıkların altında, yosunların arasındaki mantarların yanında seviştik. Ben daha 17'ydim ve sen henüz 20 olmamıştın. Sonra sen bakkal dükkanı olan Mathilde Blumhard'la evlendin, ben milyarları olan Ermeni Zachanassian'la evlendim. Beni bir genelevde buldu. Hamburg da. O yaşlı altın ateş böceğini cezbeden, benim kırmızı saçlarımdı. *kışkırtıcı*

ILL: Klara. *ganda kesik*

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bir Henry Clay ver, Bobby.

İKİ KÖR: Bir Henry Clay, bir Henry Clay.

Uşak arkadan gelir, bir puro verir ve yakar.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Puroyu severim. Aslında kocaminkilerden birini içmeliyim ama onlara *komünist* güvenemiyorum.

ILL: Senin iyiliğin için Mathilde Blumhard'la evlendim.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Parası vardı. *yalnızca*

ILL: Sen genç ve güzeldin. Gelecek senindi. Senin mutlu olmanı istedim. Bu yüzden kendi mutluluğumdan vazgeçmek zorundaydım.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Şimdi gelecekteyiz,

ILL: Burada kalmış olsaydın sen de benim gibi harcancaktın.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Sen harcanıyoro musun? *susarak*

ILL: İşe yaramaz bir kasabada işe yaramaz bir bakkal.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Artık parası olan benim *ezme*

ILL: Benden uzaklaştığından beri bir cehennemde yaşıyorum.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Ben cehennemin kendisi oldum. *sınırlı*

ILL: Her zaman ailemle kavga ediyorum. Fakir olmaktan dolayı beni suçluyorlar.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Mathildecik seni mutlu etmedi mi?

ILL: Önemli olan senin mutluluğun.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Çocukların?

ILL: Yaşama amaçları yok

CLAIRE ZACHANASSIAN: Yakında olacak

Ill susar. İkisi gençliklerinin ormanına bakarlar.

ILL: Gülünç bir yaşam sürüyorum. Bir kere bile kasabadan çıktım sayılmaz. Bir kere Berlin'e ve bir kere de Tessin'e gittim. O kadar.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Böyle bir uğraş ne gerek var ki, dünyanın nasıl bir yer olduğunu biliyorum. *takmam*

ILL: Çünkü sen hep gezebiliyorsun.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Çünkü dünya benim. *orne, günde*

Ill susar, Claire ise purosunu içer.

ILL: Artık her şey değişecek.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Şüphesiz

ILL: *(Onu izler)* Bize yardım edecek misin?

CLAIRE ZACHANASSIAN: Memleketimi yüzüstü bırakmam.

ILL: Binliklere ihtiyacımız var.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Sorun değil.

ILL: *(Heyecanlı)* Vahşi kedim! *(Neşeli bir biçimde sol bacağına vurur ve acı içinde elini çeker.)*

CLAIRE ZACHANASSIAN: Acır tabi. Protezimin menteşelerinden birine vurdun.

Birinci, cebinden eski bir pipo ve paslı bir anahtar çıkarır, anahtarla pipoya vurur.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bir ağaçkakan.

ILL: Tıpkı eskiden olduğu gibi, genç ve cesur olduğumuz zamanlardaki gibi. Hani Konrad Köy Ormanı'na geldiğimiz aşk günlerimizdeki gibi. Ve güneş çam ağaçlarının üstünden gözkamaştırarak yükseliyordu. Biraz uzaklarda

ise bulut kümelerini sezebiliyordun. Ve ormanın içinde bir yerlerde, guguk kuşların ötüşünü duyabiliyordun.

DÖRDÜNCÜ: Guguk! Guguk!

ILL: *(Elini birinciye yaslar)* Ağaçlar, dallar arasından esen serin rüzgar, tıpkı dalgalı bir denizin uğultusu gibi. Eskisi gibi, her şey eskisi gibi.

Ağaç olan üçlü esip, kollarını yukarı aşağı oynatırlar.

ILL: Ah benim sihirli cadım. Keşke zamanı geri alabilseydik. Keşke hayat bizi ayırmasaydı.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bunu ister miydin?

ILL: Herşeyden çok. Herşeyden. Seni seviyorum! *(Sağ elini öper)* Aynı serin,

beyaz el.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Yanılıyorsun. Bu da protez. Fil dişi.

ILL: *(Korkmuş bir şekilde elini bırakır)* Klara, senin her yerin protez!

CLAIRE ZACHANASSIAN: Hemen hemen. Afganistan'daki bir uçak kazası yüzünden. Enkazdan kurtulabilen tek kişiydim. Kabin ekibi bile öldü. Ben öldürülemezim.

İKİ KÖR: O öldürülemez, o öldürülemez.

Törenimsi bir müzik duyulur. Altın Havari tabelası tekrar aşağı iner. Güllenliler içeriye masa taşırlar, masa örtüleri paramparça; sofrta takımı, çömlekler, yemekler harap bir

vaziyettedir.Sağda,solda ve ortada seyirciye paralel masalar.Papaz arkadan gelir.Diğer Güllenliler gelirler,aralarında bir jimnastikçi.Güellenliler bir alkış koparır.Belediye başkanı,doktor,öğretmen,polis tekrar ortaya çıkarlar.Başkan,Claire Zachanassian ve Ill'in oturduğu banka gelir.Ağaçlar tekrar vatandaş olmuşlardır ve arkaya gitmişlerdir.

BAŞKAN:Alkış yağmuru sizin içindi saygıdeğer hanımefendi.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Şehir bandosu içindi,başkan.Müzik fevkaladeydi ve jimnastik kulübünün piramidi de harikaydı.

Jimnastikçi başkanın bir işaretiyle oradakilere kendini takdim eder.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Atlet ve şort içerisindeki erkekleri seviyorum.Çok doğal gözükyorlar.Tekrar yapın.Kollar arkaya bay jimnastikçi ve sonra sınav pozisyonuna geçin.

Jimnastikçi talimatları uygular

CLAIRE ZACHANASSIAN: Mükemmel kaslar!Hiç gücünüzü birini boğmak için kullandınız mı?

Şınav pozisyonundaki jimnastikçi şaşkınlıktan dizlerinin üzerine çöker.

JİMNASTİKÇİ:Boğmak mı?

ILL:(Güler)Klara'nın harika bir espri anlayışı var!Bu kelime oyunların adamı gülmekten öldürür!

DOKTOR:Emin değilim!Böyle şakalar insanın illiğine işliyor.

Jimnastikçi arkaya gider.

BAŞKAN:Yerinize kadar size eşlik edebilir miyim?(Claire Zachanassian'a ortadaki masaya kadar eşlik eder,karısını tanıtır)Karım!

CLAIRE ZACHANASSIAN:(karısını kelebek gözlüğüyle inceler)Annetchen Dummermuth,sınıf birincimiz.

Ill karısını getirir,kadın cansız ve bitiktir.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Mathildchen Blumhard.Dükkan kapılarının arkasında Alfred'i nasıl beklediğini hatırlıyorum.Zayıflamış ve sararmışsın tatlım.

ILL:(fısıldar)Bize milyonlar verecek!

BAŞKAN:(Nefesi kesilir)Milyonlar mı?

ILL: Milyonlar.

DOKTOR:Aman tanrım.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Artık acıktım başkan.

BAŞKAN:Eşinizi bekliyoruz hanımefendi.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Beklemenize gerek yok.O balık tutuyor.Hem zaten ondan ayrılacağım.

BAŞKAN: Ayrılacak mısınız?

CLAIRE ZACHANASSIAN: Moby de şaşıracak.Ünlü bir Alman oyuncuyla evleneceğim.

BAŞKAN: Ama mutlu bir evliliğiniz olduğunu söylemişsiniz!

CLAIRE ZACHANASSIAN: Benim tüm evliliklerim mutludur.Ama gencken,Güellen Katedrali'nde evlenmek benim hayalimdi.İnsan her zaman gençlik hayallerini gerçekleştirmeli.Çok büyük bir tören olacak.

Herkes oturur.Claire Zachanassian Belediye Başkanı ve Ill'in arasındadır.Ill'in esi Ill'in yanında.Başkanın eşi başkanın yanındadır. Öğretmen,papaz,ve polis sağda ayrı bir masada oturur; dört vatandaş solda oturur.arka planda daha çok onur konuğu eşleriyle beraberdir.Yukarda bir pankart: "Hoş Geldin Clarie". Başkan servis örtüsünü bağlamış,sevinç içinde ayağa kalkar ve bardağına vurur.

BAŞKAN: Sevgili Hanımefendi,sevgili güllenliler.Siz kasabamızdan ayrılalı 45 yıl geçti.Kasabamız asil hükümdar Prens Hasso tarafından kurulmuştur.Bu sempatik kasaba Konrad Köy Ormanı ve Pückerried Arazisi arasında konumlanmaktadır.45 yıl yani 40 yıldan fazla bir zaman,uzun bir zamandır.O zamandan bu güne bir çok şey oldu.Acı şeyler.Dünya için üzücü şeyler

gelişti,bizim için üzücü şeyler.Ama biz sizi hanımefendi-Klara'mızı (*Alkas*) hiç unutmadık.Ne sizi ne de ailenizi.Anneniz o muhteşem, o dinç ve sağlıklı (*Ill kullağına birşeyler fısıldar*)trajik bir şekilde,erkenden, tüberküloz nedeniyle aramızdan ayrıldı.Ve babanız , o meşhur şahsiyet,istasyon yanındaki yaptığı binaya hala uzmanlar ve amatörler sıkça gidip gelerek...(*Ill kullağına birşeyler fısıldar*)- sıkça inceleyerek hala fazlaca takdir ediyor.İkiside kalplerimizde yaşıyorlar.Onlar bizim en değerlilerimiz,en önemlilerimiz.Ve siz de saygıdeğer hanımefendi,siz oyunlar oynardınız sokaklarımızda-sokaklarımız,ah, ne yazık ki şu günlerde berbat olan sokaklarımız- siz kıvrıcık saçlı sarışın (*Ill kullağına birşeyler fısıldar*)kızıl saçlı zıpır.Sizi kim tanımaz? Daha o zamanlar herkes sizin kişiliğinizin sihrini hissediyor,bu insanın gelecekteki baş döndürücü yükselişini tahmin ediyordu.(*Not defterini çıkarır*)Siz unutulmadınız.Gerçekten.Okuldaki başarınız şimdi bile öğretmenler tarafından örnek gösteriliyor. Özellikle yardıma muhtaçların ve yaratıkların dertlerine ilginizin bir yansıması olan en önemli dersteki,yani doğa bilimlerindeki başarınız göz kamaştırıcıydı.Adalet sevginiz ve hayırseverliğiniz daha o zamanlar uzak kasabalarda hayret uyandırıyordu.-büyük *alkış*-Klari'mizin şefkatli davranışlarının birinden bahsedecek olursak,komşuda çalışıp kazandığı harçlıklarıyla patates alıp açlıktan ölmek üzere olan yaşlı zavallı bir dulu kurtarmamış mıydı?.-büyük *alkış*- değerli hanımefendi,sevgili güllenliler,bu

memnuniyet verici bahçenin nazik tohumları kuvvetle gelişti ve o zıpır,kızıl çocuktan dünyayı hayırseverliğiyle kucaklayan bir hanımefendi ortaya çıktı:Sosyal faaliyetleriyle, doğumhaneleriyle ve çorba kurumlarıyla,sanata yardımları ve çocuk yuvalarıyla.Artık evine dönmüş olan hemşerimize şöyle seslenmek istiyorum:Yaşa,yaşa,yaşa!

Alkış.Claire Zachanassian ayağa kalkar.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Başkan,güllencililer.Ziyaretim için bu özverili sevinciniz beni duygulandırdı.Aslında Başkan'ın konuşmasında bahsettiğinden biraz farklı bir çocuktum.Okulda hep dayak yedim ve patatesleri de,İll'le birlikte,o yaşlı randevucuyu açlıktan kurtarmak için değil,İll'le bir defa, Konrad Köy Ormanı ve Peter Tahıl Ambarı'ndan daha rahat bir yatakta yatabilmek için çalmıştım.Ama yine de sevincinizi boşa çıkarmamak için şunu söyleyebilirim,Güll'en'e bir milyon hediye etmek için hazırım.Beş yüz bini kasaba, beş yüz bini aileler arasında paylaştırılması için.

Ölüm sessizliği.

BAŞKAN:(Kekeleyerek)Bir milyon.

Herkes hala donakalmış bir vaziyettedir.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bir şartla.

Anlatılamaz bir sevinç gösterisi başlar.Etrafta dans edenler,sandalyeye çıkanlar,jimnastikçi hareketler yapar vs.Ill delirmiş bir biçimde göğsüne vurur.

ILL:İşte Klara!Altın kalplisin!Harikasın!İşte benim sihirli cadım!(Onu öper)

BAŞKAN:Bir şartla dediniz hanımefendi.Bu şartı öğrenebilir miyiz?

CLAIRE ZACHANASSIAN:Şartımı söylüyorum.Size bir milyon vereceğim ve karşılığında kendime adaleti satın alacağım.

Ölüm sessizliği.

BAŞKAN:Bundan ne anlamalıyım hanımefendi?

CLAIRE ZACHANASSIAN: Ne söylüyorsam onu.

BAŞKAN:İyi de adalet satın alınamaz!

CLAIRE ZACHANASSIAN:Her şey satın alınabilir.

BAŞKAN:Hala anlamadım.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bobby öne çık.

Uşak sağdan, üç masanın ortasına gelir.koyu gözlüklerini çıkarır.

UŞAK:Aranızda beni hala tanıyan var mı,bilmiyorum.

ÖĞRETMEN:Başyargıç Hofer.

UŞAK:Doğru.Başyargıç Hofer.45 yıl önce Güllen'de başyargıçtım.Daha sonra Kaffigen temyiz mahkemesinde görev yapmak için çağrıldım,ta ki bayan Zachanassian 25 yıl önce bana uşağı olmam için teklif yapana dek. Bir akademisyen için belki garip bir kariyer ama teklif edilen maaş harikaydı.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Konuya gel,Boby.

UŞAK:Az evvel duyduğunuz gibi bayan Claire Zachanassian size tam olarak bir milyon teklif ediyor ve karşılığında adalet istiyor. Bir başka deyişle:bayan Claire Zachanassian'ın Güllen'de karşılaştığı adaletsizliği düzeltmeniz şartı ile,size bir milyon teklif ediyor. Bay Ill,sizi böyle alabilir miyim?

Ill ayağa kalkar,rengi atmış aynı zamanda şaşırmış ve merak içindedir.

ILL:Benden ne istiyorsunuz?

UŞAK:Öne çıkın bay Ill.

ILL:Tabii.(Sağdaki masanın önüne gelir.Çekingence güler,omuzlarını silker.)

UŞAK:Sene 1910.Güllén'de başyargıçtım ve bir babalık davasına bakmakla görevliydim.Claire Zachanassian,o zamanki adı ile Klara Wascher,sizin,bay Ill,çocuğunuzun babası olduğunuzu iddia etmişti.

Ill susar.

UŞAK:O zamanlar babalığı inkar etmişsiniz,bay Ill.İki tanık getirmiştiniz.

ILL:Ama bunlar çok eskidendi.Genç ve düşüncesizdim.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Toby ve Roby,Koby ve Loby'yi getirin.

Ağzında sakız iki canavar,mutlu biçimde el ele tutuşmuş olan iki körü sahnenin ortasına getirirler.

İKİLİ:Odak biziz,odak biziz.

UŞAK:Bu ikisini tanıyormusunuz bay Ill?

Ill susar.

İKİLİ:Biz Koby ve Loby'yiz,biz Koby ve Loby'yiz.

ILL:Onları tanımıyorum.

İKİLİ:Biz çok değiştik,biz çok değiştik.

UŞAK:İsimlerinizi söyleyin.

BİRİNCİ:Jakob Hühnlein,Jakob Hühnlein.

İKİNCİ:Ludwig Sparr,Ludwig Sparr.

UŞAK:Şimdi, bay Ill?

ILL:Onlarla ilgili hiçbir şey bilmiyorum.

UŞAK: Jakob Hühnlein ve Ludwig Sparr,siz bay Ill'i tanıyormusunuz?

İKİLİ:Biz körüz,biz körüz.

UŞAK:Sesini tanıyormusunuz?

İKİLİ:Sesini tanıyoruz,sesini tanıyoruz.

UŞAK:1910'da ben yargıçtım,siz ise tanık.Jakob Hühnlein ve Ludwig Sparr,Güllen Mahkemesi'nde neye yemin etmişsiniz?

İKİLİ:Klara ile yattığımıza,Klara ile yattığımıza.

UŞAK:Benim önümde buna yemin ettiniz.Mahkemenin önünde,tanrının önünde. gerçek bu muydu?

İKİLİ:Yeminimiz yalandı,yeminimiz yalandı.

UŞAK:Neden yalan yemin ettiniz, Jakob Hühnlein ve Ludwig Sparr?

İKİLİ:İll bize rüşvet verdi, Ill bize rüşvet verdi.

UŞAK:Size rüşvet olarak ne verdi?

İKİLİ:Bir kutu bira.Bir kutu bira.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Şimdi size ne yaptığımı anlatın, Koby ve Loby.

UŞAK:Anlatın.

İKİLİ:Hanım bizi arattı, hanım bizi arattı.

UŞAK:Doğru.Claire Zachanassian sizi arattı.Dünyanın her köşesinde.Jakob Hühnlein Kanada'ya Ludwig Sparr Avustralya'ya göç etmişti.Ama o sizi buldu. Sonra size ne yaptı?

İKİLİ:bizi Roby ve Toby'ye verdi.bizi Roby ve Toby'ye verdi.

UŞAK. Toby ve roby size ne yaptı?

İKİLİ:Hadım ettiler ve kör ettiler. Hadım ettiler ve kör ettiler.

UŞAK:İşte bütün hikaye bu:bir yargıç, bir sanık,iki yalancı tanık,1910 yılında adaletin verdiği yanlış bir karar.Öyle değil mi, davacı?

Claire Zachanassian ayağa kalkar.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Evet.

ILL:(*Yere vurur*)Her şey olup bitmişti! Toprağa gömülmüştü.Bütün bunlar,saçma çılgınca bir hikaye.

UŞAK:Çocuğa ne oldu davacı?

CLAIRE ZACHANASSIAN:(*Kısık sesle*)Bir yıl yaşadı.

UŞAK:Size ne oldu?

CLAIRE ZACHANASSIAN:Fahişe oldum.

UŞAK:Neden?

CLAIRE ZACHANASSIAN:Mahkemenin kararı beni buna zorladı.

UŞAK:Ve şimdi adalet istiyorsunuz,Claire Zachanassian?

CLAIRE ZACHANASSIAN: Bunu karşılayabilirim.Güllen için bir milyon,eğer biri alfred Ill'i öldürürse.

Ölüm sessizliği.

BAYAN ILL:(*Ill'e doğru atılır,ona sarılır*)Fredri!

ILL:Sihirli cadım!Bunu isteyemezsin!Uzun zaman önceydi!Her şey geçti gitti!

CLAIRE ZACHANASSIAN: Her şey geçti gitti ama ben hiçbir şeyi unutmadım Ill.Ne Konrad Köy Ormanı'nı ne Peter Tahıl Ambarı'nı,ne Dul Boll'un odasını ne de senin ihanetini.Artık ikimizde yaşlandık,sen dermansızlıktan çöktün, bense cerrahlar tarafından paramparça edildim ve

şimdi hesaplaşmamızı istiyorum:sen kendi hayatını seçtin;ama ben ,senin tarafından kendi hayatıma zorlandım.Az önce gençliğimizin ormanında,geçmişle dolup taşan o yerde zamanı geri alabilmeyi istiyordun.İşte şimdi ben onu geri alıyorum ve adalet istiyorum,bir milyon karşılığında adalet.

Belediye başkanı ayağa kalkar, rengi atmış, ağırbaşlıdır.

BAŞKAN:Bayan Zachanassian:unutuyorsuz hala Avrupa'dayız,ve unutuyorsunuz ki hala dinsiz değiliz.Gülleri adına teklifinizi reddediyorum.İnsanlık adına.Kan ile lekeleneneğimize fakir kalalım daha iyi.

Büyük alkış.

CLAIRE ZACHANASSIAN:Bekleyeceğim.

BİRİNCİ PERDE SONU

İKİNCİ PERDE

Kasaba,sadece ima edilmiştir.arka planda Altın otelinin dışarıdan görünüşü. bakımsız,amatör işi bir duvar.balkon.sağda bir tabela: Alfred Ill,bakkal.altında kirli bir tezgah,tezgahın arkasında eski malların olduğu bir raf.birisi hayali dükkân kapısından girdiğinde zayıf bir zil çalar.solda tabela:polis.altında tahta bir masa,masada telefon.iki sandalye.sabah vakti.soldan roby ve toby ağızlarında sakız, arkadaki otele sanki bir cenaze varmış gibi çiçek ve çelenkler taşırlar.Ill pencereden onları izler.kızı dizlerinin üzerinde yerleri temizlemektedir.oğlu ağzına bir sigara yerleştirir.

ILL:çelenkler.

OĞLAN:her sabah istasyondan getiriyorlar.

ILL:Altın Havari'deki boş tabut için.

OĞLAN:kimseyi korkutmuyor.

ILL:kasaba-benim yanımda.

Oğlu sigarasını yakar.

ILL:annen kahvaltıya geliyor mu?

KIZ:yukarıda kalacakmış.yorgunmuş.

ILL:iyi bir anneniz var çocuklar.bu bir gerçek.sadece bilmenizi istiyorum.iyi bir anne.birakin yukarda kalsın, dinlensin, enerji toplasin.bu durumda kahvaltıyı biz, beraberce yapalım.bunu uzun zamandan beri

yapmıyoruz.yumurta ve bir kutu amerikan salamına ne dersiniz?kendimize bir ziyafet cekelim.~~eski,guzel zamanlardaki gibi,gunes parltisi meydanındaki dokumhane nin hala calistigi zamanlardaki gibi~~
OĞLAN:^{Gitmek}izin istemek zorundayım (sigarasını söndürür.)
ILL: bizimle kahvaltı yapmayacak misin karl?
OĞLAN:istasyona gideceğim.bir işçi hastaymış.belki onun yerine adama ihtiyaç vardır.
ILL:bu yakıcı güneş altında istasyonda çalışmak, benim oğlum için uygun bir iş değil.
OĞLAN:hiç yoktan iyidir.(gider)
KIZ:(ayağa kalkar) ben de gidiyorum baba.
ILL:sen de mi?anliyorum.nereye gittiginizi sorabilir miyim acaba hanımfendi?
KIZ:iş bulma kurumuna.belki boşta bir iş vardır.(gider)
ILL:(duygulanmıştır,bir mendile aksırır.)iyi çocuklar,cesur çocuklar.

Balkondan gitar sesleri gelir.

CLAIRE ZACHANASSIAN'IN SESİ:sol bacağıma getir boby.

UŞAĞIN SESİ:bulamıyorum madam.

CLAIRE ZACHANASSIAN'IN SESİ:cekmecenin üstünde.nişan çiçeklerinin arkasında.

Ill'e birinci müşteri gelir. (birinci vatandaş)

ILL:günaydın hofbauer.

BİRİNCİ:sigara.

ILL:her zamankinden?

BİRİNCİ:ondan değil.yeşillerden istiyorum.

ILL:onlar daha pahalı.

BİRİNCİ:hesaba yazın.

ILL:siz olduğunuz için yazıyorum hofbauer,birbirimize destek olmalıyız.

BİRİNCİ:birisi gitar çalıyor.

ILL:sing-sing gangsterlerinden biri.

İki kör balıkçı kıyafetleri ve balık tutmak için gerekli diğer malzemelerle otelden çıkarlar.

İKİLİ:güzel bir sabah alfred,güzel bir sabah.

ILL:şeytan görsün yüzünüzü.

İKİLİ:biz balık tutmaya gidiyoruz, biz balık tutmaya gidiyoruz.(soldan çıkarlar)

BİRİNCİ:gülleri ırmağına gidiyorlar.

ILL:yedinci kocasının balık tutma takımlarıyla.

BİRİNCİ:adamin tutun tarlalarını kaybettigini soyluyorlar.

ILL:onlar da milyoner hanimindir.

BİRİNCİ:sekizinci dugun devasa birşey olacak.dün nişanları vardı.

Arka taraftaki balkonda sabahlığıyla Claire Zachanassian belirir.sağ elini,sol bacağını hareket ettirir.belki bu balkon sahnesine gitar eşlik edebilir,bir operanın konuşur gibi

okunan bestesi gibi.metnin gidişatına göre kimi zaman vals kimi zaman milli marşlardan parçalar vs.

CLAIRE ZACHANASSIAN: tekrar monte oldum.boby bir ermeni halk türküsü çal.

Bir gitar melodisi.

CLAIRE ZACHANASSIAN: zachanassian'ın en sevdiği parça.bunu dinlemeyi çok severdi.hem de her sabah. örnek bir insan,bir finans devi.Sayısız petrol tankerleriyle ve tabi yarış atı çiftlikleriyle. Ve ek olarak milyonları var, nakit.evlenmeye değerdi. büyük bir öğretmen ve dans ustasıydı; tam anlamıyla bir şeytan. onun bütün özelliklerini aldım ve tam anlamıyla bir kopyasını yarattım.

İki kadın gelir.Ill'e süt kazanlarını verirler.

BİRİNCİ KADIN:süt,bay Ill.

İKİNCİ KADIN:bana da bay Ill.

ILL: günaydınlar.hanımların her birine birer litre süt.

Bir süt kazanı açar ve süt çekmek ister.

BİRİNCİ KADIN:Jersey sutu bay Ill.

İKİNCİ KADIN:iki litre jersey sutu,bay Ill.

ILL:jersey.(başka bir kazan açar ve süt çeker.)

Claire Zahanassian kelebek gözlükleriyle sabahı inceler.

CLAIRE ZACHANASSIAN:güzel bir sonbahar sabahı.sokaklarda hafif bir sis,gri bir duman ve onların üzerinde menekşe renginde bir gökyüzü:aynı kont halk'ın resimlerinde olduğu gibi,benim üçüncü, Dışişleri Bakanı. tatillerde resimle ilgilenirdi.igrenc resimlerdi.(zorlukla oturur.) kont igrenc bir adamdi.

BİRİNCİ KADIN:ve 200 gram tereyağı.
İKİNCİ KADIN:ve 4 tane büyük beyaz ekmek.
ILL:gorunuse bakılırsa,sizlere miras kalmis bayanlar.
İKİ KADIN:hesaba yazın.
ILL:hepimiz birimiz,birimiz hepimiz için.
BİRİNCİ KADIN:ve yirmi ikilik çikolata.
İKİNCİ KADIN:kırk dörtlük.
ILL:hesaba?
BİRİNCİ KADIN:hesaba.
İKİNCİ KADIN:burada yiyeceğiz bay Ill.
BİRİNCİ KADIN:burada daha guzel bay Ill.

Dükkanın arka tarafında otururlar ve çikolatalarını yerler.

CLAIRE ZACHANASSIAN: bir Winston.bir kere olsun bosandigim yedinci kocamin markasini denemek istiyorum.balik meraklisi zavalli moby. portekiz

ekspresinde üzgün bir şekilde oturuyor olmalı.lizbon'daki yağ tankerlerimden biri onu brezilya'ya götürecekt.

Uşak ona puro ve ateş verir.

BİRİNCİ: bak.orada balkonunda oturmuş purosunu tütürüyor.

ILL:her zaman en pahalı olanlarından.

BİRİNCİ: İsraf.bu fakir insanlardan utanması gerek.

CLAIRE ZACHANASSIAN:(purosunu içer)tuhaftıdi guzel.

ILL:hesabı tutmadı.ben yaşlı bir günahkarım Hofbauer,hangimiz değiliz ki.ona kotu bir genclik oyunu oynadim.Ama güllenlilerin Altın Havari'de yöksulluklarına rağmen hep bir ağızdan teklifi reddetmeleri hayatımdaki en güzel andı.

CLAIRE ZACHANASSIAN: viski,boby.sek olsun.

İkinci bir müşteri gelir,herkes gibi fakir,pacavralar icinde ve bakimsizdir.(ikinci vatandaş)

İKİNCİ: günaydın.bugün hava sıcak olacak.

BİRİNCİ: yilin bu zamanina gore gayet guzel ve sıcak.

ILL:bu sabah bayağı müşterim var.uzun zamandır kimse gelmiyordu ama birkaç gündür işler birden iyî gitmeye başladı.

BİRİNCİ: biz sizin yanınızdayız.Ill'imizin yanında.basina ne gelirse gelsin.

KADINLAR:(çikolata yerken) basina ne gelirse gelsin Ill. basina ne gelirse gelsin.

İKİNCİ: unutma,kasabanin en sevilen insanısın.

BİRİNCİ: en önemli insani.

İKİNCİ: önümüzdeki ilkbahar belediye başkanı olacaksın.

BİRİNCİ: şüphesiz.

KADINLAR:(çikolata yerken)şüphesiz bay Ill,şüphesiz.

İKİNCİ: bir şnaps lutfen.

Ill rafa uzanır.

Uşak viski servisi yapar.

CLAIRE ZACHANASSIAN: benim yeniyi uyandır.kocalarımın bu kadar çok uyumasına katlanamam

ILL:beş ve üç.

İKİNCİ: onu değil.

ILL:ama hep onu içerdin.

İKİNCİ: Konyak.

ILL:37.90 tutuyor.bunu hiç kimse karşılayamaz.

İKİNCİ: Bazen insan kendini simartmalı.

Neredeyse yarı çıplak bir kız sahneden koşarak geçer,Toby arkasındadır.

1.KADIN:(çikolata yerken) skandal ,bu luise'nin yaptıkları.

2.KADIN:(çikolata yerken)bir de Berthold-Schwarz Caddesi'ndeki sarışın müzisyenle nişanlı.

Ill konyağı alır.

ILL:buyurun.

İKİNCİ: ve tütün.pipom için.

ILL:tabi

İKİNCİ: yabancılardan olsun.

Ill hepsini hesaplar.

8 numaralı koca sabahlığıyla balkonda belirir.Film oyuncusu,uzun,ince,kırmızı bıyıklı.7 numaralı kocayı oynayan oyuncu tarafından oynanabilir.

8 NUMARALI KOCA: hopsi,harika değil mi:nisanli olarak yaptigimiz ilk kahvalti.ruya gibi.kucuk bir balkon,hisildayan bir ihlamur agaci,belediye binsaindaki fiskiyenin sarildisi,kaldirimda kosusturan bir kac tavuk,her yerde gundelik isleriyle ugrasirken bir yandan sohbet eden ev hanimlarinin sesleri ve orada, catilarin arkasinda, katedralin kulesi!

CLAIRE ZACHANASSIAN: otur hoby.gevezeligi kes.Manzarayı kendim de görēbiliyorum.ayrıca düşünmek senin kuvvetli yönün değil.

İKİNCİ: şimdi kocası da yukarıda oturuyor.

1.KADIN:(çikolata yerken)sekizinci.

2.KADIN:(çikolata yerken)yakisikli bir adam,bir film oyuncusu.Kızım onu bir Ganghofer filminde ruhsatsız avlama yapan bir adam rolünde izlemiş.

1.KADIN:ben de bir Graham Green filminde papaz rolünde izlemiştim.

*Claire Zachanassian 8 numaralı kocası tarafından
öpülür.Gitar akordu.*

İKİNCİ: parayla istedigini her şeyi alabilirsin.(tükürür)

BİRİNCİ: Bizden değil!(yumruğunu masaya vurur)

ILL:43,80.

İKİNCİ: hesaba yazın.

ILL:Bu hafta bir istisna yapıyorum, ama işsiz yardımı yattığında ilk önce senin borcunu kapatmanı istiyorum.

İkinci,kapıya gider.

ILL:Helmesberger!

Durur.Ill yanına gelir.

ILL:Yeni ayakkabi giyiyosun.yeni sarı ayakkabılar.

İKİNCİ: Yani?

ILL:(birincinin ayaklarına bakar)senin de,hofbauer,Senin de yeni ayakkabılar var.(kadınlara bakar,yavaşça,dehşet içinde onlara yaklaşır)sizin de. yeni ayakkabılar. yeni sarı ayakkabılar.

BİRİNCİ: Bunda garip olan ne var anlamıyorum.

İKİNCİ: hayatın boyunca aynı eski ayakkabıyla gezinemezsin ki.

ILL:yeni ayakkabılar.nasıl yeni ayakkabılar alabildiniz?

KADINLAR:yazdırdık bay Ill,yazdırdık.

ILL:yazdırdınız.bende de yazdırıyorsunuz.daha iyi tutun,daha iyi sut,konyak.dukkanlar size neden birden bire kredi vermeye başladı ki?

İKİNCİ: sende de kredimiz var.

ILL:neyle ödeyeceksiniz?

Susma.Ill malları müşterilere fırlatmaya başlar.herkes sıvışır.

ILL:neyle ödeyeceksiniz?neyle ödeyeceksiniz?neyle?neyle? (arkaya gider)

8 NUMARALI KOCA: kasabada kargaşa.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Küçük koy hayatı.

8 NUMARALI KOCA: Aşağıdaki dükkanda bir şeyler oluyor gibi görünüyor.

CLAIRE ZACHANASSIAN: et fiyatı için tartisiyorlardır.

Daha güçlü gitar akordu. 8 numaralı koca korkuyla yerinden sıçrar.

8 NUMARALI KOCA: Allah aşkına,Hopsi!Duydun mu?

CLAIRE ZACHANASSIAN: Siyah panter.biraz tisladi.

8 NUMARALI KOCA:(şaşkın)Siyah panter mi?

CLAIRE ZACHANASSIAN: marakeş paşasından bir hediye.yandaki salonda koşturuyor.Parlayan gözleriyle büyük,sinirli bir kedicik.ona biraz düşkünüm.

Sol taraftaki masaya polis oturur.bira içer.yavaş ve dikkatli konuşur.arkadan Ill gelir.

CLAIRE ZACHANASSIAN: servis yapabilirsin boby.

POLİS:sizin için ne yapabilirim Ill?Buyurun oturun.

Ill ayakta bekler.

POLİS:Titriyoruz.

ILL:Claire Zachanassian'ın tutuklanmasını talep ediyorum.

POLİS:(piposunu doldurur,rahatca yakar)garip.oldukca garip.

Uşak kahvaltı servisini yapar, mektuplari getirir.

ILL:bunu gelecek belediye başkanı olarak talep ediyorum.

POLİS:(duman bulutlari yaparak)seçimler daha yapılmadı.

ILL:o kadını tutuklayın.

POLİS:o kadından şikayetçiyim demek istiyorsunuz.tutuklanıp tutuklanmayacağına polis karar verir.bir kanunu mu ihlal etti?

ILL:kasabamızın sakinlerini beni öldürmeye teşvik ediyor.

POLİS:yani bunun için kadını tutuklamamı istiyorsunuz.(kendisine bira doldurur.)

CLAIRE ZACHANASSIAN:posta.İke'den gelmiş.Nehru.tebrik ediyorlar.

ILL:vazifeniz bu

POLİS: garip.oldukca garip.(bira içer.)

ILL: dünyadaki en olağan şey

POLİS:sevgili Ill,durum o kadar da normal değil.simdi durumu ayık kafayla inceleyelim.kadin güllen kasabasına bir milyon karsiliginda sizin- siz ne demek istedigimi biliyorsunuz tabi-.bu doğru evet,ben de oradaydım. Ama bu, polisin bayan Claire Zachanassian'a karşı tedbir alması için bir gerekçe değil.biz sıkı sıkıya yasalara bağlıyız.

ILL:cinayete tesvik.

POLİS:iyi dinleyin Ill.cinayete tesvik ancak sizi öldürmek önerisi cidden düşünülmüş olduğunda suç olur.bu gayet açık.

ILL:ben de bunu soyluyorum.

POLİS:işte.bu oneri ciddi olarak dusunulemez cunku, siz de hak verirsiniz ki,bir milyon cok buyuk bir teklif.boyle bir is icin insanlar en fazla 100 belki 200 verir.bundan bir kurus bile fazla degil. ve bu da onerinin ciddi olarak dusunulmedigini kanitliyor.eger ciddi olarak düşünülseydi,bu durumda kadin deli sayilacagi icin polis onu ciddiye almayacakti.anladiniz mi?

ILL:kadın deli olsa da olmasa da teklif “beni” tehdit ediyor,polis bey.bu gayet mantıklı.

POLİS:mantıksız.siz bir teklif dolayısıyla tehdit edilemezsiniz.tam tersine bu, sadece teklifin uygulanmasıyla olur.bana bu teklifi gerçekleştirmek için bir tane hakiki deneme gösterin,mesela size silah doğrultmuş birisini.gosterin,ben yıldırım hızıyla orada olurum.zaten kimse de bu teklifi gerçekleştirmmez.altın havari'deki gösteri gayet etkileyiciydi. sizi tebrik etmeliyim.(bira içer)

ILL:ben bu kadar emin değilim polis bey.

POLİS:bu kadar emin değil misiniz?

ILL:müşterilerim daha iyi süt,daha iyi ekmek,daha iyi sigaralar alıyorlar.

POLİS:sevinsenizelişleriniz daha iyi gidiyor işte!(bira içer)

CLAIRE ZACHANASSIAN:dupont hisse senetlerinin hepsini satın al boby.

ILL:helmesberger benden konyak aldı.yıllardır tek kurus para kazanamayan ve çorba kurumunun yardımıyla yasayan adam.

POLİS:konyağı bu akşam deneyeceğim.helmesberger beni davet etti.(bira içer)

ILL:herkesin yeni ayakkabıları var. yeni sarı ayakkabılar.

POLİS:yeni ayakkabılara niye karşısınız ki?ben de kendime yeni ayakkabılar aldım.(ayaklarını gösterir)

ILL:siz de.

POLİS:gördünüz mü.

ILL:sizinkiler de sarı.ayrıca pilsen birası içiyorsunuz.

POLİS:tadı güzel.

ILL:eskiden yerlilerden içerdiniz.

POLİS:igrenc sey.

Radyoda müzik çalar.

ILL:duyuyor musunuz?

POLİS:neyi?

ILL:müziği.

POLİS:”neşeli dul”

ILL:bir radyo.

POLİS:yandan,hagholzer'den geliyor.camını kapalı tutmalı.(kitapçığına not alır)

ILL:hagholzer nasıl radyo aldı?

POLİS:bu onu ilgilendirir.

ILL:peki siz polis bey,siz pilsen biranızın ve yeni ayakkabılarınızın parasını neyle ödeyeceksiniz?

POLİS: bu beni ilgilendirir.

Masadaki telefon çalar.polis açar.

POLİS:güllen polisi.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Ruslari ara boby.
Tekliflerini kabul ettiğimi söyle.

POLİS:tamam.(telefonu tekrar yerine koyar.)

ILL:müşterilerim,onlar neyle ödeyecekler?

POLİS:bu, polisi ilgilendirmiyor.(ayağa kalkar ve sandalyenin arkasından silahı alır)

ILL:ama beni ilgilendiriyor.çünkü benimle ödeyecekler.

POLİS:kimse sizi tehdit etmiyor.(silahı doldurmaya başlar)

ILL:kasaba borca giriyor.borc artikca refah artıyor.refah artikca da beni öldürme gerekliliği daha da artiyor.ve kadının yapması gereken tek sey balkonunda oturup kahvesini,purosunu içmek ve beklemek.hepsi bu.sadece beklemek.

POLİS:hayal görüyorsunuz.

ILL:siz hepiniz bekliyorsunuz.(masaya vurur)

POLİS:çok içmişsiniz.(silahı kontrol eder)işte,artık dolu.rahatlayın.polis yasaları uygulamak,düzeni ve vatandaşları korumak için burada.görevlerinin ne olduğunu biliyorlar.herhangi bir yerden,kimden çıktığı önemli

değil,en ufak bir tehdit şüphesi ortaya çıkarsa,polis yıldırım gibi yetişir.buna güvenebilirsiniz bay Ill.

ILL:(sessiz)peki ağzınızda neden bir altın diş var polis bey?

POLİS:ne?

ILL: parıldayan yeni bir altın diş.

POLİS:Gerçekten delirdiniz mi?

Ill o an silahın namlusunun kendisine yöneldiğini görür ve yavaşça ellerini kaldırır.

POLİS: Sizin kuruntularınızla kaybedecek zamanımı yok bayım .Gitmem gerek.garip milyonerin küçük finosu kaçmış.Siyah panteri. Şimdi onu avlamam lazım.tüm kasabanın onu avlaması lazım(arkadan dışarı çıkar)

ILL:Beni avlıyorsunuz,beni.

CLAIRE ZACHANASSIAN:(bir mektup okur)geliyor,modacım geliyor.beşinci kocam,en yakışıklısı.hala her gelinliğimi o hazırlar.Bir menuetto roby.

Bir gitar menuettosu duyulur.

8 NUMARALI KOCA: ama beşinci kocan cerrahtı.

CLAIRE ZACHANASSIAN: altıncıydı o.(başka bir mektup açar.)western-demir yolunun mudurunden

8 NUMARALI KOCA:(şaşkın)onu hiç duymamıştım.

CLAIRE ZACHANASSIAN: dördüncü.zavallı.hisseleri bana ait.Onu Buckingham Sarayı'nda baştan çıkarmıştım. Dolunayda.

8 NUMARALI KOCA: ama o Lord Ismael'di.

CLAIRE ZACHANASSIAN: doğru.haklısın hoby.o ve Yorkshire'daki şatosunu tamamen unuttuğum.o zaman bu mektup ikinci kocamdan olmalı.Kahire'de tanışmıştık.sfenksin altında öpüşmüştük.etkileyici bir akşamdı. yine dolunay vardı.garip.hep dolunay vardı.

Sağ tarafta sahne değişimi. "belediye binası" tabelası aşağı iner.üçüncü gelir dükkân rafını kaldırır,tezgahı kürsü olarak kullanılabilecek duruma getirir.belediye başkanı gelir.kürsiye bir revolver koyar,oturur.soldan Ill gelir.duvarı bir inşa planı asılıdır.

ILL:sizinle konuşmam gerek başkan.

BAŞKAN: Oturun.

ILL:Erkek erkeğe.selefiniz olarak.

BAŞKAN: tabi.

Ill ayakta kalır,revolvere bakar.

BAŞKAN: bayan Claire Zachanassian'ın panteri kaçmış.katedrale tırmanıyor. Silahlanmak gerek.

ILL:tabi.

BAŞKAN: silahı olan tüm adamları topladım.cocukların okula gitmesini gecici olarak yasakladık.

ILL:(şüpheli)biraz asiri bir onlem.

BAŞKAN: büyük bir vahşi hayvan avı.

Uşak gelir.

UŞAK:dünya bankası başkanı hanımefendi.az evvel New York'tan geldi.

CLAIRE ZACHANASSIAN: konuşmak istemiyorum.geri gitmesini soyle.

BAŞKAN: ne derdiniz var?hadi,açıkça söyleyin,icinizi dokun.

ILL:(şüpheli)ictiginiz sigara,en iyi markalardan

BAŞKAN: sarı bir pegasus.

ILL:oldukça pahalı.

BAŞKAN: ama verdigin paraya degiyor.

ILL:sayın başkan eskiden başka bir marka içerlerdi.

BAŞKAN: rössli beş.

ILL:daha ucuz.

BAŞKAN: ama daha güçlü tütün.

ILL:yeni bir kravat?

BAŞKAN: ipek.

ILL:ve herhalde yeni ayakkabılar da aldınız?

BAŞKAN: Kalberstadt'ta yaptırttim.garip,bunu nereden biliyorsunuz?

ILL:bu yüzden buradayım.

BAŞKAN: sizin derdiniz ne boyle?solgun
gözüküyorsunuz.hasta mısınız?

ILL:korkuyorum.

BAŞKAN: korkuyor musunuz?

ILL:refah artıyor.

BAŞKAN: iste bu benim için yeni bir haber.artsaydı çok
guzel olurdu.

ILL:resmi koruma talep ediyorum.

BAŞKAN: aa!niye ki?

ILL:sayın başkan bunu zaten biliyorlar.

BAŞKAN: bize guvenmiyor musun?

ILL:başım için bir milyon biçildi.

BAŞKAN: polise başvurun.

ILL: polise gittim.

BAŞKAN: bu sizi rahatlatmış olmalı.

ILL: polis memurunun ağzında yeni bir altın diş parlıyor.

BAŞKAN: güllen'de bulunduğunuzu
unutuyorsunuz.burası hümanist geleneği olan bir
kasaba.goethe burada geceledi.brahms bir quartet
besteledi. bu yüksek mirasimiza sadakat borcluyuz.

Soldan bir adam daktiloyla gelir.(üçüncü vatandaş)

ADAM:yeni daktilo sayın başkan.bir remington.

BAŞKAN: büroya gidecek.

Adam sağdan çıkar.

BAŞKAN: nankörlüğünüzü hak etmiyoruz.belediyemize
güvenmiyorsanız sizin adınıza çok üzgünüm.sizden bu
nihilist eğilimi beklemiyordum.sonuçta burası bir hukuk
devleti.

İKİLİ:panter serbest,panter serbest!(*hoplarlar*)hırladığını
duyduk,hırladığını duyduk!(*Altın Havari'ye doğru
zıplarlar*)hoby ve boby'ye gidiyoruz,toby ve
robby'ye.(*ortadan çıkarlar*)

ILL:o halde kadını tutuklayın.

BAŞKAN: garip.oldukca garip.

ILL: polis memuru da bunu söyledi.

BAŞKAN: tanrı biliyor,kadının davranışları çok da
anlaşılmaz değil.sonuçta iki delikanlıya yalan yere yemin
etmek için rusvet verdiniz ve gencecik bir kızı derin bir
sefilliğe itmişsiniz.

ILL:ama bu derin sefillik şimdi birkaç milyon ediyor
başkan.

Susma.

BAŞKAN: şimdi birbirimizle dürüstçe konuşalım.

ILL:rica ediyorum.

BAŞKAN: istediğiniz gibi,erkek erkeğe,kadının
tutuklanmasını istemek için ahlaki hakkınız yok, buna
ilaveten belediye başkanı olmanız gibi bir durum söz

konusu değil.bunu söylemek zorunda olduğum için
üzgünüm.

ILL:Resini bir açıklama mı bu?

BAŞKAN: parti adına.

ILL:anlıyorum.

*Yavaşça soldaki pencereye gider,belediye başkanına
arkasını döner,dışarıya bakar.*

BAŞKAN: kadının teklifini reddetmiş olmamız onu bu
teklife götüren suçlara goz yumdugumuz anlamına
gelmiyor.bir belediye baskani,insanlara iyi bir ahlaki
karaktere sahip oldugunu garanti etmelidir.ama artık siz
insanlara bunu sağlayamamaktasınız.bunu anlamak
zorundasınız.size eskiden gösterdiğimiz saygı ve dostluğın
devam edeceği ise zaten aşıkâr.bunu soylemeye gerek bile
yok.

*Soldan roby ve toby tekrar çelenkler ve çiçeklerle gelirler,
Altın Havari'de kaybolurlar.*

BAŞKAN: en iyisi bu olanlar hakkında hic
konuşmayalım."yerel gazetelere" de sorunla ilgili hiç bir
yazi yazmamalarını rica ettim.

ILL:(arkasını döner)şimdiden tabutumu susluyorlar
başkan.susmak benim için çok tehlikeli.

BAŞKAN: ama neden sevgili Ill?bu çirkin olayı
kapatmaya çalıştığımız için bize müteşekkâr olmalısınız.

ILL:eğer konuşursam bu durumdan kurtulmak için şansım
olur.

BAŞKAN: bu kadarı da fazla!sizi kim tehdit edebilir ki?

ILL:sizden biri.

BAŞKAN:(ayağa kalkar)aklınızda kim var?Bana ismi
söyleyin ve ben de durumu inceleyeyim.hiç müsamaha
göstermeden.

ILL:sizin her biriniz.

BAŞKAN: bu iftira karşısında sizi kasaba adına protesto
ediyorum.

ILL:kimse beni öldürmek istemiyor.herkes birinin beni
öldürmesini umuyor ve eninde sonunda da birisi yapacak.

BAŞKAN: siz hayal görüyorsunuz.

ILL:Duvarda bir plan görüyorum.yeni belediye binası
mı?(plana hafifçe dokunur.)

BAŞKAN:tanrım,plan yapmaya herhalde izin vardır.

ILL:şimdiden benim ölümümü düşünüyorsunuz.

BAŞKAN: sevgili Ill; bir politikacı olarak,bır suca gerek
kalmadan daha ıyı bir geleceğe inanma hakkım olmasaydı
suan emekliye ayrılmış olurdum siz de o zaman
rahatlayabilirdiniz.

ILL:siz beni coktan olume mahkum etmissiniz.

BAŞKAN: bay Ill!

ILL:(kısıık sesle)plan bunu kanıtlıyor! Plan kanıtlıyor!

CLAIRE ZACHANASSIAN:Onassis geliyor.dük ve
düşes.aęa.

8 NUMARALI KOCA: ali?

CLAIRE ZACHANASSIAN: tüm Riviera erkânı.

8 NUMARALI KOCA: gazeteciler?

CLAIRE ZACHANASSIAN: dünyanın her yerinden.basin her evlendiğinde gelir.onların bana ihtiyacı var,benim de onlara ihtiyacım var.(*yeni bir mektup açar*)kont holk'dan.

8 NUMARALI KOCA: hopsi, bu bizim birlikte yaptığımız ilk kahvaltı. eski kocalarından gelen mektupları gerçekten okumak zorunda mısınız?

CLAIRE ZACHANASSIAN: hepsini gozetimim altında tutmalıyım.

8 NUMARALI KOCA:(*üzüntülü*) ama benim de problemlerim var.(*ayaga kalkar; asagiya,kasabaya bakar*)

CLAIRE ZACHANASSIAN: porsche'n mi bozuldu?

8 NUMARALI KOCA: böyle küçük bir kasaba beni sıkıyor.tamam iyi;ıhlamur ağacı hışırıyor,kuşlar ötüyor,fiskiye şarılıyor,ama bunları zaten yarım saat önce de yapmışlardı.ne doğada ne de burada oturanlarda hiçbir hareketlilik yok;her şey derin,kaygısız bir barış,doymuşluk ve rahatlık içinde.ne ihtişam var, ne de trajedi.bu büyük cagın ruhsal kendini vermişliğinden ız yok.

Soldan papaz sırtında bir silahla gelir.daha önce polisin oturduğu masaya siyah haçlı beyaz bir örtü serer,silahlı otelin duvarına yaslar.zangoc ona cübbesini giymesinde yardım eder.karanlık.

PAPAZ:içeri girin Ill,kilise levazım odasına.

Ill soldan gelir.

PAPAZ:burası karanlık,karanlık ama serin.

ILL:rahatsız etmek istemem sayın papaz.

PAPAZ:tanrı'nın evi herkese açıktır.(*Ill'in silaha bakışını fark eder.*)silah yuzunden endiselenmeyin. Bayan Zachanassian'ın siyah panteri buralarda geziniyor.az evvel burada çatı arasındaydı, sonra Konrad Koy Ormanı'nda gorulmus ve şimdi Peter Tahıl Ambarı'nda.

ILL:yardıma ihtiyacım var.

PAPAZ: Neden?

ILL:Korkuyorum.

PAPAZ:korkuyor musunuz?kimden?

ILL:insanlardan.

PAPAZ:sizi öldürecek olan insanlardan mi Ill?

ILL:beni vahşi bir hayvan gibi avlayacaklar.

PAPAZ:insanlardan değil,Tanrı'dan korkmalı.bedenin değil,ruhun ölümünden.cübbemi arkadan ilikle, zangoç

Sahnenin sınırlarında Güllenliler belirir.önce polis,sonra belediye başkanı, dört vatandaş,ressam ve öğretmen,etrafta gözetlerler,silahları ateşe hazır,dikkatlice dolaşılar.

ILL:hayatım söz konusu.

PAPAZ:sonsuz hayatınız.

ILL:buralarda refah artıyor

PAPAZ:o artan, vicdanınızın yarattığı kuruntular.

ILL:insanlar mutlu.kızlar süsleniyor.oğlanlar renkli gömlekler giyiyor.kasaba benim ölümümü kutlamaya hazırlanıyor ve ben dehşetten ölüyorum.

PAPAZ:onlar sadece tanrının bize bahsettiklerini keşfediyorlar.hepsi bu.tanrının bize bahsettiklerini keşfediyorlar.

ILL:bu cehennem.

PAPAZ:cehennem içinizde.benden daha yaşlısınız ve insanları tanıdığınızı düşünürsünüz ama aslında insan sadece kendini tanır.bir kıza para için ihanet ettiğinizden,uzun yıllar önce,insanların da size para için ihanet edeceğine inanıyorsunuz.siz kendi zihniniz üzerinden baskalarını suçluyorsunuz .bu elbette ki doğal.korkunuzun ve günahlarımızın nedeni kalbimizde yatar: eğer bunu anlarsanız,size işkence eden şeyi yenersiniz ve bu iskencenin ustesinden gelmek için de bir silah kazanır ve onu yanınıza almış olursunuz.

ILL:siemethoferler çamaşır makinesi almışlar.

PAPAZ:bunların sizi endiselendirmesine izin vermeyin.

ILL:krediyle.

PAPAZ:ruhunuzun ölümsüzlüğüyle ilgili endiselenin.

ILL:stockerler da bir televizyon.

PAPAZ:tanrıya dua edin.zangoç,yakalık.

zangoç .papaza yakalığı bağlar.

PAPAZ:vicdanınızı inceleyin.pişmanlığınızın yolundan gidin,yoksa dünya korkunuzu sürekli harekete geçirir.bu tek yol.başka bir şey elimizden gelmez.

Susma.silahli adamlar tekrar kaybolur.sahnenin kenarlarında gölgeler.itfaiye alarmı çalmaya başlar.

PAPAZ: Artık görevimi yerine getirmeliyim Ill,vaftiz etmem gereken bir bebek var. İncil zangoc,ayın düzeni ve ilahi kitabı.kucuk cocuklar aglamaya basladi mi,onlari guvenli bi yere,dunyayi aydinlatan tek bir pariltinin altina saklamak gerek.

İkinci bir alarm çalmaya başlar.

ILL:ikinci alarm?

PAPAZ:mukemmel bir ses.değil mi?dolu ve güçlü.tanrının bize bahsettiklerinin kesfi iste.

ILL:(haykırır)siz de papaz! Siz de!

PAPAZ:(kendini Ill'in önüne atar ve ona sarılır)Kaç! Biz güçsüzüz, inananlar ve inanmayanlar.Kaç! Güllen'de alarmlar caliyor,ihanet icin caliyor.Kaç!bizi varliginla, gunaha tesvik etme.

İki el silah sesi duyulur.Ill yere çöker,papaz onun yanına çömelir.

PAPAZ:Kaç!Kaç!

İll kalkar,papazın silahını alır,soldan çıkar.

CLAIRE ZACHANASSIAN:boby,ateş ediliyor.

UŞAK:evet madam,ediliyor.

CLAIRE ZACHANASSIAN: neden peki?

UŞAK:panter kaçmıştı, madam.

CLAIRE ZACHANASSIAN: vurulmuş mu?

UŞAK:oldu madam.ill in dükkanın onunde yatiyor.

CLAIRE ZACHANASSIAN: zavalli hayvancik.bir cenaze marşı Roby.

Gitarla cenaze marşı çalınır.

UŞAK:Güllencililer size taziyelerini iletmek istiyorlar hanımefendi.

CLAIRE ZACHANASSIAN: buyursunlar.

Uşak çıkar.sağdan karma koroyla öğretmen gelir.

ÖĞRETMEN: saygıdeğer hanımefendi.

CLAIRE ZACHANASSIAN: ne istiyorsunuz Profesör?

ÖĞRETMEN: büyük bir tehlikeden kurtarıldık.siyah panter sokaklarımızda dehset verici bir biçimde geziniyordu.artık rahat bir nefes alabilsek de, böylesine pahalı ve ender bulunabilen bir hayvanın ölümüne acıyoruz.insanların zarar verdiği hayvanlar dünyası giderek tüketiliyor ama biz hiçbir şekilde bu trajik duruma göz yummayacağız. bu yüzden bir koral söylemek

istiyoruz.bir üzüntü kasidesi hanımefendi.Heinrich Schütz tarafından bestelendi.

CLAIRE ZACHANASSIAN: güzel,söyleyin bakalım kasidenizi.

Öğretmen yönetmeye başlar.sağdan İll silahla gelir.

İLL:Susun!

Güllencililer korkarak susarlar.

İLL:bu üzüntü şarkısı!niye bu üzüntü şarkısını söylüyorsunuz?

ÖĞRETMEN: ama bay İll,siyah panterin ölümü dolayısıyla-

İLL:benim ölümüm için bu şarkıyı soyluyorsunuz, benim ölümüm için!

BAŞKAN: bay İll,yapmayın!

İLL:çabuk toparlanın!defolup gidin evlerinize!

Güllencililer dağılırlar.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Porsche'n ile biraz gezmeye çık Hoby.

8 NUMARALI KOCA: Ama Hopsi-

CLAIRE ZACHANASSIAN: kaybol!

Koca çıkar.

ILL:Klara!

CLAIRE ZACHANASSIAN: Alfred!insanları neden rahatsız ediyorsun?

ILL:korkuyorum Klara!

CLAIRE ZACHANASSIAN:bunu senden duymak çok hoş.bu bitmeyen şarkıyı sevmiyorum.daha okuldayken nefret ederdim.alfred,karma koro belediye alanında çalışırken, Konrad Koy Ormanı'na nasıl kaçtığımızı hatırlıyor musun?

ILL:klara.hadi komedi oynadığını,istediğinin gerçek olmadığını söyle.Hadi söyle şunu!

CLAIRE ZACHANASSIAN: hatıralar Alfred.ne garip.Bir balkondaydım birbirimizi ilk gördüğümüzde.şimdiki gibi bir sonbahar akşamıydı, hareketsiz bir hava.sadece ara sıra şehir parkındaki ağaçların hışırdamaları... sıcak,belki şimdi de öyledir ama ben son zamanlarda hep üşüyorum.orada durmuş ve bana bakmıştın,gözlerini kırpmadan.Utanmıştım ve ne yapacağımı bilmiyordum. içeri,karanlık odaya gitmek istedim ama gidemedim.

ILL:ümitsizim.her şeyi yapabilirim.seni uyarıyorum klara.eğer şimdi her şeyin bir şaka,kotu bir şaka olduğunu söylemezsen,kararım belli.(silahı ona doğrultur.)

CLAIRE ZACHANASSIAN: sokakta durdun,yürümeye devam etmedin.bana bakmaya devam ettin. bakışların biraz şüpheli,biraz kötü,sanki bana haksızlık etmek ister gibiydi, ama buna rağmen gözlerin aşkla doluydu.

Ill silahı indirir.

CLAIRE ZACHANASSIAN: ve iki delikanlı yanında durdular,koby ve loby.

bana nasıl baktığını görünce sırttılar.ve ben balkondan inip yanına geldim.bana selam vermedin,tek bir kelime bile söylemedin ama elimi tuttun ve böylece kasabadan dışarı,tarlalara gittik.arkamızda bizi takip eden iki kopek gibi Koby ve Loby ile.sonra sen yerden taş alıp onlara fırlattın.onlar uluya uluya kasabaya geri kaçtılar ve biz yalnız kaldık.

Sağ önden uşak gelir.

CLAIRE ZACHANASSIAN: beni odama götür boby.sana yazdırmam gereken şeyler var.en nihayetinde bir milyon transfer etmem gerekecek.

Uşak tarafından odaya götürülür.

Arkadan koby ve loby içeri zıplarlar.

İKİLİ:siyah panter öldü, siyah panter öldü.

Balkon kaybolur.çan sesi.sahne birinci perdenin başındaki halini alır.istasyon.duvardaki hareket planı yenidir,yırtık değil ve herhangi bir yerde üzerinde parlayan sarı bir

güneş olan büyük bir afiş:güneye yolculuk yapın.ayni duvarda ayrıca:oberammergau'da İsa'nın ıstırapları oyunun izleyin.arka planda evlerin arasında birkaç vinç de fark edilir,tıpkı birkaç yeni çatı gibi. geçip giden bir ekspres treninin gürleyen sesi.istasyonun önünde istasyon müdürü selam verir.

Arkadan elinde eski bir valizle Ill gelir,etrafına bakınır.yavaşça,tesadüf gibi,her taraftan Güllenliler ona doğru gelir.Ill tereddüt eder,durur.

— IL FFFÖÖ —

N BAŞKAN: merhaba Ill.

— HEPSİ:merhaba! merhaba!

ILL:(tereddütle)Merhaba.

ÖĞRETMEN: bu valizle nereye gidiyorsun?

HEPSİ:nereye gidiyorsun?

ILL:istasyona.

BAŞKAN: size eşlik edelim!

BİRİNCİ: Size eşlik edelim!

İKİNCİ: Size eşlik edelim!

giderek daha fazla güllenli belirir.

ILL:Buna gerek yok,gerçekten.zahmet etmeyin.

BAŞKAN: seyahate mi çıkıyorsunuz Ill?

ILL:seyahate cikiyorum.

POLİS:nereye peki?

ILL:bilmiyorum.once kalberstadt a,sonra da onun biraz daha uzagindaki-

ÖĞRETMEN: Aa!daha uzaga?

ILL:aslinda avustralya'ya.bir şekilde para kazanabilirim herhalde.(istasyona dogru yurur.)

ÜÇÜNCÜ: avustralya'ya!

DÖRDÜNCÜ: avustralya'ya!

RESSAM:Neden ama?

ILL:(çekingen) hayatın boyunca hep aynı yerde yaşayamazsın ki-devamlı devamlı.

Koşmaya başlar,istasyona gelir.diğerleri rahatça onu izler,etrafını çevreler.

BAŞKAN: avustralya'ya göç etmek.bu oldukça gülünç.

DOKTOR:ve yapabileceğiniz en tehlikeli sey

ÖĞRETMEN: kör hadimlardan biri de avustralya'ya göç etmişti.

POLİS:burası sizin için en güvenli yer.

HEPSİ:En güvenli,en güvenli.

Ill korkuyla,saldırıya uğramak üzere bir hayvan gibi etrafına bakar.

ILL:(kısıt sesle)Kaffigen valisine yazdım.

BAŞKAN:ve?

ILL:Cevap yok.

ÖĞRETMEN: neden bu kadar suphecisiniz?anlayamıyorum.

DOKTOR:Sizi kimse öldürmeyecek.

HEPSİ: Kimse, kimse.

İLL: postane, mektubu göndermedi.

RESSAM: İmkansız.

BAŞKAN: posta memuru belediye üyesidir.

ÖĞRETMEN: dürüst bir adam.

BİRİNCİ: dürüst bir adam.

İKİNCİ: dürüst bir adam.

İLL: su afise bakın: güneye yolculuk edin.

DOKTOR: Yani?

İLL: Oberammergau'da İsa'nın ıstırapları oyununu izleyin.

ÖĞRETMEN: Yani?

İLL: bunların hepsi yeni binalar!

BAŞKAN: yani?

İLL: ve hepiniz yeni kıyafetler giyiyorsunuz.

BİRİNCİ: yani?

İLL: giderek zenginleşiyorsunuz, giderek daha fazla seye sahip oluyorsunuz!

HEPSİ: Yani?

Çan sesi.

ÖĞRETMEN: ama ne kadar sevildiğinizi gormeniz gerekiyor.

BAŞKAN: tüm kasaba size eşlik ediyor.

HEPSİ: tüm kasaba. tüm kasaba.

İLL: bunu sizden istemedim.

İKİNCİ: gelip sana hoscakal demeye hakkımız vardır mutlaka.

BAŞKAN: eski dostların olarak.

HEPSİ: eski dostların olarak! eski dostların olarak!

Tren sesi. istasyon müdürü bayragı kaldırır. soldan neredeyse trenden atlayacakmış gibi görünen kondüktör belirir.

KONDÜKTÖR: (uzunca bir bağıışıla) Güllen!

BAŞKAN: Bu sizin treniniz.

HEPSİ: Sizin treniniz! sizin treniniz!

BAŞKAN: iyi yolculuklar İll.

HEPSİ: İyi yolculuklar! iyi yolculuklar!

DOKTOR: güzel ve sağlıklı bir yaşam sizinle olsun!

HEPSİ: Güzel ve sağlıklı bir yaşam!

Gülenliler İll'in etrafına toplanırlar.

BAŞKAN: vakit geldi. kalberstadt trenine binin. tanı sizinle olsun.

POLİS: ve avustralya'da bol şans!

HEPSİ: bol şans, bol şans.

İll hareketsiz durur, hemşerilerine bakar.

İLL: (kısıık sesle) neden hepiniz buradasınız?

POLİS: daha ne istiyorsunuz?

İSTASYON MÜDÜRÜ: Yolcu kalmasın!

İLL: Neden etrafıma toplanıyorsunuz?

BAŞKAN: hiç de etrafınıza toplanmıyoruz.

ILL:yol verin!

ÖĞRETMEN: ama biz zaten yol veriyoruz!

HEPSİ: Yol veriyoruz,yol veriyoruz!

ILL:birisi beni engelleyecek.

POLİS:saçmalık.bunun saçmalık olduğunu görmeniz için trene binmeniz yeterli.

ILL:yoldan çekilin!

Kimse kıpırdamaz.bazıları,elleri pantolon ceplerinde ona bakarlar.

BAŞKAN: ne istediğinizi anlamıyorum.gitmek size bağlı.sadece trene binin.

ILL: yoldan çekilin!

ÖĞRETMEN: korkunuz gerçekten gülünç.

Ill dizlerinin üstüne düşer.

ILL:neden hepiniz bana bu kadar yakınsınız!

DOKTOR:Adam çıldırdı.

ILL:benim gitmemi engellemek istyorsunuz.

BAŞKAN: hadi! Trene binin!

HEPSİ: trene binin!trene binin!

Susma.

ILL:(kıstık sesle)eğer trene binersem biri beni durduracak.

HEPSİ:(iddialı)hayir durdurmayacak! hayir durdurmayacak!

ILL:durduracak biliyorum.

POLİS:tam zamanı.

ÖĞRETMEN: bayim,lutfen su trene binin artık.

ILL:biliyorum! biri beni durduracak! biri beni durduracak!

İSTASYON MÜDÜRÜ: Kalkıyor!

Yesil bayragi sallar,dudugunu calar.kondüktör geri sıçrar ve etrafı gülenllilerle çevrili Ill; elleri basinda,çökmüş bir vaziyettedir.

POLİS:bakin!adam çöktü!

Herkes çökmüş Ill'i bırakır,yavaşça arkaya gider ve kaybolurlar.

ILL:kayboldum! II

= Perde arasinda fuayede oynanacak =

İKİNCİ PERDENİN SONU

ÜÇÜNCÜ PERDE

Peter Tahıl Ambarı.solda beyaz gelinliği,duvağı vs. ile Claire Zachanassian tahtirevanında hareketsiz oturur.daha da solda bir merdiven.en arkada ayrıca bir kuru ot arabası,eski bir fayton,saman.ortada küçük bir varil.yukarıda asılmış paçavralar,çürümüş çivvallar,dev örümcek ağıları vardır.uşak arkadan gelir.

UŞAK:Doktor ve öğretmen.

CLAIRE ZACHANASSIAN:içeri al

Doktor ve öğretmen belirir,karanlıkta el yordamıyla yürürler.milyoneri bulduklarında eğilerek selam verirler.ikili güzel,düzgün,nerdeyse modaya uygun burjuva kıyafetleri giymektedirler.

İKİLİ:hammefendi.

CLAIRE ZACHANASSIAN:(kelebek gözlüğünü kaldırır,onları inceler) Toz içindesiniz baylar

İkili elleriyle üstlerindeki tozu silkeler

ÖĞRETMEN: affedersiniz.eski bir faytondan tırmanmamız gerekti.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Peter Tahıl Ambarı'na kaçtım.sakinliğe ihtiyacım var.güllen katedralindeki düğün

beni çok yordu.sonucta genc kız degilim artık.varile oturabilirsiniz.

ÖĞRETMEN:tesekkurler.

O oturur.Doktor ayakta kalır.

CLAIRE ZACHANASSIAN:burasi çok sıcak.üstelik boğucu da ama yine de seviyorum bu tahıl ambarını, ve kuru ot, saman ve makine yağı kokularını). hatıralar.gubre yigini.atli araba.şu kırık ot arabasi ve diger tum araclar.ben çocukken de bunlar buradaydı.

ÖĞRETMEN: huzur verici bir yer.(terini siler)

CLAIRE ZACHANASSIAN: papaz insanin ruhunu yucelticek bir vaaz verdi.

ÖĞRETMEN: birinci korent on üç.

CLAIRE ZACHANASSIAN: ve siz de karma koronuzla işinizi en iyi şekilde yaptınız Profesör.müzik muhtesemdi.

ÖĞRETMEN: bach.St.mattheus-passion'undan.hepsini düşündükçe hala başım dönüyor. Herkes oradaydı.yuksek sosyete,finans devleri,film yildizlari...

CLAIRE ZACHANASSIAN: sosyete cadillac lariyla yildirim gibi başkente gitti.dugun yemegi için.

ÖĞRETMEN: hanımefendi.artık o değerli vaktinizi daha fazla calmak istemeyiz.kocanız sabirsizlanmaya başlayacaktır.

CLAIRE ZACHANASSIAN: hoby mi?onu porsche'siyle Geiselseig'a geri gönderdim.

DOKTOR:(hayrete düşer)Geiselseig'a mı?

CLAIRE ZACHANASSIAN: avukatlarım boşanma işlemlerini başlattılar bile.

ÖĞRETMEN: ama hanımefendi düğün konukları?

CLAIRE ZACHANASSIAN: onlar buna alışık.bu ikinci en kısa evliliğim.sadece biri, Lord Ismael'le olan evliliğim bundan daha kısaydı.sizi buraya getiren nedir?

ÖĞRETMEN: Bay III meselesiyle ilgili konuşmaya geldik.

CLAIRE ZACHANASSIAN: aa, öldü mü?

ÖĞRETMEN: hanımefendi!hala batılı prensiplerimize sadıgız.

CLAIRE ZACHANASSIAN: öyleyse ne istiyosunuz?.

ÖĞRETMEN: guellenliler ne yazık ki,ne yazık ki birçok mal ve mülk sahibi oldular.

DOKTOR:Oldukça çok.

İkisi terlerini siler.

CLAIRE ZACHANASSIAN: borçta misiniz?

ÖĞRETMEN: umutsuzca.

CLAIRE ZACHANASSIAN: prensiplerinize ragmen mi?

ÖĞRETMEN: biz sadece insanız.

DOKTOR:ve şimdi borçlarımızı odememiz gerekiyor.

CLAIRE ZACHANASSIAN: ne yapmanız gerektiğini biliyorsunuz.

ÖĞRETMEN:(cesaretle)Bayan Zachanassian.birbirimize karsi dürüst olalım. kendinizi bizim melankolik durumumuzun.yerine koyun.ben yirmi yıldan beri, bu yokluk çeken kasabaya insanlığın narin tohumlarını ekiyorum.ve doktorumuzda tufan oncesinden kalma mercedes iyle tuberkuloz ve rasizm hastalarını iyileştirmek için kosusturuyor. böylesine ızdırap dolu fedakarlıklar ne için?.para için mi?pek degil. maasimiz çok düşük.ustelik ben kalberstadt kolejinden gelen tayin teklifini direk reddettim, tıp kı doktorun Erlangen Üniversitesi'nden gelen öğretim üyeliği teklifini reddettiği gibi. Saf, insan sevgisinden mi? hayır. hayır, bunu söylemek de abartılı olurdu,hayır.biz ve bu küçük kasabadaki herkes, bitmek bilmeyen yıllar boyu,tek bir umuda sarılmıştık: büyük guellen in tekrar yükselme umuduna.antik bir ihtisam ve adından söz edilmeyen zenginliklerle dolu olan topragimizin yeniden keşfedilmesi umuduna. pückerried arazisinin altında petrol bulunmayı bekliyor ve Konrad Koy Ormanı'nın altında da çıkarılmak için maden yatıyor. hanımefendi; bizler fakir degiliz,bizler sadece unutulduk. .bizim, krediye, güvene, sozlesmelere ihtiyacımız var; ki ekonomimiz ve kültürümüz gelişsin.Guellen in hala sunacak bir seyleri var: güneş parıltısı meydanındaki dokumhane.

DOKTOR:Bockmann.

ÖĞRETMEN: Wagner Fabrikası onları satın alın, yeniden canlandırın. ve Güllen kalksın. bi kac yuz bin yatırım yapip; bu parayı dikkatlice ve sistemli olarak değerlendirirdiginizle size iyi hasılat getirecektir. bos yere harcamanıza da gerek yok koskoca bir milyonu!

CLAIRE ZACHANASSIAN: bende ondan iki tane daha var.

ÖĞRETMEN: bizi omrumuz boyunca bos yere mücadele etmek zorunda bırakmayın. biz sadaka istemeye gelmedik. biz ticaret teklif etmeye geldik. yapmaya geldik

CLAIRE ZACHANASSIAN: ticaret yapmak ha, bu hiç fena olmazdı.

ÖĞRETMEN: hanımefendi! bizi yuzustu bırakmayacağımızı biliyordum!

CLAIRE ZACHANASSIAN: yalnız, bu gerçekleşemez. güneş parıltısı meydanındaki Dökümhane'yi alamam, çünkü orası zaten benim.

ÖĞRETMEN: sizin mi?

DOKTOR: ya bockmann?

ÖĞRETMEN: Wagner Fabrikası?

CLAIRE ZACHANASSIAN: onlar da benim. ve bütün fabrikalar, pükenried arazisi, Peter Tahıl Ambarı, bütün kasaba: sokak sokak, ev ev. acentalarım aracılığıyla yıkılmaya yüz tutan her şeyi aldım ve bütün işletmeleri kapattırdım. umudunuz bir delilik, azminiz

anlamsız. fedakarlığınız aptalca; bütün yaşamınız yararsız işler için heba olmuş.

gibi

Sessizlik.

DOKTOR: ama bu çok adice.

CLAIRE ZACHANASSIAN: ben bu kasabadan; ustumde okul kıyafetlerim, kırmızı orgülerim, doğurmama az kalmış hamile halimle ayrıldığımda, mevsim kıştı. kasaba halki arkamdan siritiyordu. Hamburg Ekspresine bindim. titriyordum. ama peter tahıl ambarının üzeri buz tutmuş ciceklerin yanına dısmus olan golgesinin kaybolmasını izlerken, kendi kendime yemin ettim, bir gün yine geri dönecektim ve şimdi burdayım. şimdi şartları belirleyen benim. anlaşımları düzenleyen benim. (yüksek sesle) roby ve toby, Altın Havari'ye. dokuz numaralı koca, kitapları ve musveddeleriyle gelmek üzere.

İki canavar arkadan gelirler ve tahtırevanı kaldırırılar.

ÖĞRETMEN: Bayan Zachanassian! siz yaralı bir asıksınız. bana antik çağlardaki bir kadın kahramanı hatırlatıyorsunuz: Medea yi. sizin için içtenlikle üzülmüyoruz ve sizi anlıyoruz. bu yüzden de sizden daha fazlasını bekleme cesaretini buluyoruz. Vazgeçin şu intikamın şeytani düşüncelerinden, bırakın biz kırılana dek sizi denemeyi. Yardım edin bu fakir, zayıf, ama namuslu insanların daha şerefli bir yaşam sürmeleri için. salıverin insani duygularınızı!

CLAIRE ZACHANASSIAN: insani duygular, baylar, sıradan bir milyonerin cüzdanını

hafifletmek için vardır.benim gibi finansal guce sahip olan biri parasiyla yeni bir dünya duzenini kurabilir. dünya beni bir fahişe yaptı, şimdi ben onu genelev yapıyorum.eger oyun oynamak istedigini halde parayı odayemiyorsan,oyunu ertelemek zorundasindir.siz oyunu oynamak istediniz.sorun sadece kimin odediginde.ve ben oduyorum.Guellen için bir cinayet,kalkinmak için bir ceset. hadi siz ikiniz.gidelim(*arkaya taşınır*)
DOKTOR:tanrım.ne yapmamız lazım?
ÖĞRETMEN:vicdanımız ne emrediyorsa onu doktor nüsslin.

Sağ önde III'ün dükkkanı görünür.yeni tabela. parlayan yeni bir tezgah.yeni kasa. pahalı mallar.hayali kapıdan birisi girdiğinde tantanalı bir zil çalar.tezgahın arkasında bayan III.soldan,Birinci basarili bir kasap olarak gelir,yeni önluğünde birkaç kan lekesi.

BİRİNCİ: Toren diye buna denir.butun güllenliler katedral meydanındaydı.
BAYAN ILL: claire birazcık mutluluğu hak ediyor, yaşadığı bunca şeyden sonra.
BİRİNCİ: gelin nedimelerinin hepsi film yıldızıydı.göğüsleri vardı nah bu kadar.
BAYAN ILL:bugünlerde moda.
BİRİNCİ:ve gazeteciler.yakında onlar da burada olur.
BAYAN ILL:biz sıradan insanlarız bay hofbauer.bizden bisey istemezler.

BİRİNCİ: herkesin agzini ariyorlar.sigara.

BAYAN ILL:yeşillerden mi?

BİRİNCİ: Camel.ve bir kutu aspirin.dun gece stocker larin partisine gittim de.

BAYAN ILL:hesaba?

BİRİNCİ: hesaba.

BAYAN ILL:işler nasıl gidiyor?

BİRİNCİ: idare ediyor.

BAYAN ILL:benimde.bi sikayetim yok.

BİRİNCİ: daha cok eleman aldım.

BAYAN ILL:ben de bir tane alacağım en kısa zamanda.

Bayan Luise şık kıyafetlerle önlerinden geçer.

BİRİNCİ: bu şekilde giyindiğine göre aklını tamamen hayallerle doldurmuş olmalı. illi öldüreceğimizi zannierdiyor heralde.

BAYAN ILL:utanmaz.

BİRİNCİ:bu arada o nerde?onu gormeyeli uzun zaman oldu

BAYAN ILL:yukarıda.

Birinci adam sigarasini yakar.tavana dogru kulagini yonlendirir.

BİRİNCİ:ayak sesleri.

BAYAN ILL:odasında dolanıp duruyor. Günlerdir böyle.
BİRİNCİ: vicdan azabı iste.zavallı Bayan Zachanassian a oynadığı oyun cirkinceydi.

BAYAN ILL:bunlar beni de üzüyor.

BİRİNCİ:gencecik bir kızı felakete suruklemek.pic kurusu.
(kararlı bir şekilde).bayan Ill umarım kocanız, gazeteciler geldiginde gevezelik etmez.

BAYAN ILL:yok canım.

BİRİNCİ:hani karakterinden dolayı.

BAYAN ILL:bu olaylar benim için de çok ağır bay Hofbauer.

BİRİNCİ: eğer Clara yi mahcup etmeyi denerse ,yalanlar söyleyip onun öldürülmesi için para verildiğini filan iddia ederse-ki bu sadece sozcuklerle ifade edilemiyecek derecede büyük bir acinin mecazen söylenisidir- olaya mudahale etmek zorunda kalırız.milyonlar yuzunden degil.(tukurur)halkın ofkesi yuzunden.zaten tanrı biliyor,o tatlı Bayan Zachanassian a yeterince aci cektirdi.(etrafına bakınır)buradan yukarı,eve mi cikiliyor?

BAYAN ILL:tek çıkış.pek kullanışlı değil.ama ilkbaharda yeni bir tane yaptıracağız.

BİRİNCİ: en iyisi ben buraya konumlanayım. Hiç bir zaman tam güvenemezsin.

Birinci en sağa gider,kollar bağlı olarak bir bekçi gibi bekler.öğretmen gelir.

ÖĞRETMEN:III?

BAYAN ILL:yukarıda

ÖĞRETMEN: pek huyum değildir ama sert bir içkiye ihtiyacım var.

BAYAN ILL: bizi ziyaret etmek için gelmeniz gerçekten çok hoş profesör.steinlager yeni geldi.denemek istermisiniz?

ÖĞRETMEN: küçük bir bardak.

BAYAN ILL:siz bay Hofbauer?

BİRİNCİ: hayır,teşekkürler.volkswagenimle kaffigen'e gitmem lazım.domuz yavrusu alacağım.

Bayan Ill bardağı sonuna kadar doldurur.öğretmen içer

ÖĞRETMEN: teşekkürler.(steinlageri aşağı koyar)

BAYAN ILL:ama siz titriyorsunuz profesör.

ÖĞRETMEN:son zamanlarda haddinden fazla içiyorum.

BAYAN ILL:bir bardak daha içmenizden bir zarar gelmez.

ÖĞRETMEN: dolanıp duran kocanız mı?

(tavana doğru kulaklarını diker.)

BAYAN ILL:evet,hem de hiç durmadan.

BİRİNCİ:Tanrı ona cezasını verecektir.

Soldan kolunun altında bir tablo ile ressam gelir.yeni kadife pantolonu,renkli fuları ve siyah beresiyle.

RESSAM:dikkat.iki gazeteci bana bu dükkanı sordu.

BİRİNCİ: şüpheli.

RESSAM:hiçbir şey bilmiyormuş gibi yaptım.

BİRİNCİ: akıllıca.

RESSAM: sizin için bayan ill.ressam sehpasını temizleyin.hala nemli.

Tabloyu gösterir.ogretmen kendine bir icki daha koyar.

BAYAN ILL:bu benim kocam

RESSAM: sanat Güllen de yükselmeye basladi.nasil resim ama?

BAYAN ILL:tipatip benziyor.

RESSAM: yagli boya.sonsuza kadar dayanir.

BAYAN ILL: yatak odamiza asabiliriz.yatagin tam ustune.Alfred bir gun yaslanacak.hem ne zaman ne olcagini da hic bi zaman bilemezsin, böylesi insanı rahatlatır.

Dışarıdan, ikinci perdede gördüğümüz iki kadın sık elbiselerle geçer.durup hayali vitrindeki malları incelerler.

BİRİNCİ: su kadınlara bakın.gupegunduz film izlemeye gidiyorlar.oyle bi davranıyorlar ki sanki biz dogustan katiliz.

Soldan ikinci gelir.

İKİNCİ: basın.

BİRİNCİ: hepimiz birbirimize destek olalım.ölüm kalım meselesi bu.

RESSAM:dikkat edin aşağı gelmesin.

BİRİNCİ: meraklanmayın.

Güllencililer sağda durur.öğretmen şişenin yarısını içmiştir ve tezgahda durur.iki basın mensubu fotoğraf makineleriyle gelir.

BASIN MENSUBU 1: iyi aksamlar millet.

GÜLLENLİLER:iyi aksamlar

BASIN MENSUBU 1: soru bir:genel olarak kendinizi nasıl hissediyorsunuz?

BİRİNCİ:(çekingen)tabi ki Bayan Zachanassian'ın ziyareti için çok sevinçliyiz.

RESSAM:duygulandık.

İKİNCİ: gururluyuz.

BASIN MENSUBU 1: gururlu.

BASIN MENSUBU 2: ikinci soru tezgahın arkasındaki hanıma:kocanızın Claire Zachanassian yerine sizi tercih ettiği iddia ediliyor.

Sessizlik. Güllen liler sok icindedir.

BAYAN ILL: kim iddia ediyor bunu?

Sessizlik. İki basın mensubu kayıtsızca not defterlerine yazarlar.

BASIN MENSUBU 1: Bayan Zachanassian'ın yanındaki iki küçük, şişman, kör amcacık.

Sessizlik.

BAYAN ILL: (*duraksayarak*) amcacıklar size ne anlattı?

BASIN MENSUBU 2: her şeyi.

RESSAM: kahrolasıcalar.

Sessizlik.

BASIN MENSUBU 2: kırk yıl önce Claire Zachanassian ve bu dükkanın sahibi neredeyse evleneceklermiş. doğru mu?

BAYAN ILL: doğru.

BASIN MENSUBU 2: bay Ill burda mi?

BAYAN ILL: kalberstadt'ta.

HEPSİ: kalberstadt'ta.

BASIN MENSUBU 1: o romantizmi hayal edebiliriz: bay Ill ve Claire Zachanassian beraber buyurler, belki komsu çocuklarıdır, okula beraber giderler, ormanda beraber yuruyuse çıkarlar, ilk opucukler. hikaye bu şekilde devam eder, ta ki bay Ill sizinle tanisana kadar. bayan, artik siz onun yeni kadını, gizemi ve tutkususunuzdur.

BAYAN ILL: tutku. evet tutku. hepsi boyle oldu iste. ayni anlattiginiz gibi.

BASIN MENSUBU 1: sizi gidi bayan Ill sizi.. Claire Zachanassian durumu anlar; sessiz, asil doğası nedeniyle geri çekilir ve sizin evliliğiniz-

BAYAN ILL: aşk yüzünden gerçekleşir.

DİĞER GÜLLENLİLER: (*aydınlanmış*) aşk yüzünden gerçekleşir.

BASIN MENSUBU 1: aşk yüzünden gerçekleşir.

İki basın mensubu kayıtsızca not defterlerine yazarlar. sağdan iki kör roby tarafından kulaklarından çekilerek götürülür.

İKİLİ: (*Sızlanarak*) Başka bir şey anlatmicaz, Başka bir şey anlatmicaz.

Toby'nin onları kırbaçla beklediği arka tarafa doğru suruklenerek götürülürler.

İKİLİ: Toby'ye değil, Toby'ye değil!

BASIN MENSUBU 2: kocanız bayan Ill; o zamandan bugüne, yani, böyle hisetmesi doğal tabi, hani o zamandan bugüne hiç pismanlık duymadı mı?

BAYAN ILL: sadece para ile kimse mutlu olamaz.

BASIN MENSUBU 2: kimse mutlu olamaz.

BASIN MENSUBU 1: işte bu doğru, bu modern dünyada hepimiz kalplerimize kazımalıyız bu cümleyi.

Oğlu soldan üstünde bir deri ceketle gelir.

BAYAN ILL: oğlumuz Karl.

BASIN MENSUBU 1: parlak bir delikanlı.

BASIN MENSUBU 2: acaba ilişkilerden haberi...

BAYAN ILL: bizim ailemizde sır olmaz. her zaman
soyledigimiz gibi: tanrı'nın bildiğini çocuklar da bilmeli.

BASIN MENSUBU 2: çocuklar bilmeli.

Kızı elinde raket, üstünde tenis kıyafetleriyle dükkana girer.

BAYAN ILL: kızımız Otilie.

BASIN MENSUBU 2: çekici bir kız.

Artık öğretmen cesaretini toplar.

ÖĞRETMEN: güllenliler. ben sizin yaşlı
öğretmeninizim. ben burda sessizce steinhager imi ictim ve
dusuncelerimi de kendime sakladım. ama şimdi bi konuşma
yapmak istiyorum. konuşucaklarım yasli hanimin Güllen e
ziyareti hakkında. (*Peter Tahl Ambarı'ndan kalan varilin
üstüne çıkar*)

BİRİNCİ: çıldırdın mı sen?

İKİNCİ: durdurun şunu!

ÖĞRETMEN: Güllenliler! Gerçeği söylemek
istiyorum, yoksulluğumuz sonsuza dek sürecektir olsa bile!

BAYAN ILL: sarhoşsunuz profesör. kendinizden
utanmalısınız!

ÖĞRETMEN: utanmalı mıyım? sen kendinden utanmalısın
kadın! çünkü kendi kocana ihanet etmek üzeresin.

OĞUL: kapa çeneni!

BİRİNCİ: aşağı indirin sunu!

İKİNCİ: dışarı atın!

ÖĞRETMEN: adım adım kötü kaderinize doğru
ilerliyorsunuz!

KIZ: (yalvararak) profesör, lütfen!

ÖĞRETMEN: kızım, beni hayal kırıklığına
uğratiyorsun. konuşması gereken kişi sendin; ama şimdi
senin yasli öğretmeninin, gurleyen sesiyle insanlara
haykırması gerekiyor.

*Ressam, tabloyu öğretmenin kafasına sert bir şekilde
gecirir.*

REŞSAM: al iste! bütün işlerimi zarara sokacaksın!

ÖĞRETMEN: protesto ediyorum! dünya kamuoyu
önünde! Güllen korkunc bir iş yapmayı planlıyor!

*Güllenliler ona saldırırlar ama aynı anda sağdan yırtık
eski kıyafetleriyle Ill gelir.*

ILL: dükkanımda neler oluyor?

*Güllenliler öğretmeni bırakır ve korkuyla Ill'e
bakarlar. ölüm sessizliği.*

ILL:Profesor,o varilin uzerinde ne isiniz var?

Ogretmen mutlu ve rahatlamis bir sekilde Ill e bakar.

ÖĞRETMEN: gerçekler,III.basın mensubu beylere gerçekleri anlatıyorum. bir başmelek gibi soyluyorum onlara,guclu cınlayan bir sesle(*sendeler*)çünkü ben hümanistim,antik yunan sevdalisiyim,platon hayranıyım.

ILL:susun.

ÖĞRETMEN:hı?

ILL:asagi inin.

ÖĞRETMEN: ama insancılık?.

ILL:oturun.

Susma

ÖĞRETMEN:(*ayılmış*)insancılık oturmalı.nasil isterseniz-siz de gercege ihanet edersiniz

varilden iner ve varilin uzerine oturur.tablo hala boynundadir.

ILL:kusura bakmayın.adam sarhoş.

BASIN MENSUBU 1:bay III?

ILL:ne var.

BASIN MENSUBU 1: sonunda sizinle karşılaştığımız için çok mutluyuz.birkaç fotoğrafa ihtiyacımız var.rica edebilir miyiz?(*etrafına bakar*)yiyecekler,ev eşyaları,demir malzemeler-bulduum:baltayı satarken sizi cekelim.

ILL:(*tereddütle*)balta mı?

BASIN MENSUBU 1: kasaba satıyorsunuz.gercekçilik olmalı ki insanların suratına carpsin.su katil ruhlu aleti verin bana.musteriniz baltayı alır,eliyle tartar,suratında fiyatla ilgili bir tahmin ifadesi vardır,sizde bay III tezgaha egilmis bir sekilde onunla konuşuyor olun.tamam.baslayalım.(*duruşu ayarlar*)daha doğal beyler,daha içli dışlı.

Basın mensupları fotoğraf çeker.

BASIN MENSUBU 1: güzel,çok güzel.

BASIN MENSUBU 2:simdi de eger rica edebilirsem,kolunuzu sevgili karinizin omzuna koyun.Oğlunuz sola,kızınız sağa.guzel.tamam.simdi,siz mutluluktan ucuyorsunuz,lutfen,tamamem kaptirin kendinizi,ucun mutluluktan ucun ve icten ice de memnuniyetinizi hissedelim.mutluluktan ucanlar.

BASIN MENSUBU 1: guzel,guzel.Kesinlikle uctular.

Sol önden bir grup fotoğrafçı sahnenin sol arka tarafına koşarlar.biri dükkana doğru seslenir.

FOTOĞRAFÇI: zahanassian yeni birini bulmuş. Konrad Koy Ormanı'nda yuruyuse cikmislar.suan ordalar.
BASIN MENSUBU 2:yeni biri!
BASIN MENSUBU 1:bu "life" dergisi için mukemmel bir kapak olur.

İki basın mensubu dükkandan koşarak çıkarlar.susma.balta hala birincinin elindedir.

BİRİNCİ:(rahatlamış)şanslıyız.
RESSAM:kusurumuza bakmayın profesör.eğer sorunumuzu hala dostca cozmek istiyorsak basini bu ise karistirmamaliyiz.anladınız mı?

Dışarı çıkar.ikinci onu takip eder.ama ikinci çıkmadan once Ill'in önünde durur.

İKİNCİ:akıllıca,saçma bir şey anlatmamak gayet akıllıca.zaten senin gibi bi pic kurusunun lafina kimse inanmaz.(gider)

BİRİNCİ:artık dergilere çıkarız,ill.

ILL:herhalde.

BİRİNCİ:ünlü oluruz.

ILL:hemen hemen.

BİRİNCİ:bir Corona.

ILL:buyurun.

BİRİNCİ:hesaba yazın.

ILL:elbette.

BİRİNCİ:egri oturup dogru konusalim: klaracığa yaptığınızı ancak alçak bir herif yapar.(gitmek ister)
ILL:hofbauer.balta.

Birinci tereddüt eder,baltayı ona geri verir,çıkart.dükkanda sessizlik.öğretmen hala varilin üzerinde oturmaktadır.

ÖĞRETMEN: özür dilerim.birkaç steinheger denedim,iki veya üç tane.
ILL:sorun değil.

Aile sağdan çıkar.

ÖĞRETMEN: size yardım etmek istedim.ama susturuldum ve siz de yardimimi istemediniz.(resmi boynurndan cikarir)Ah,ill.nasil insanlariz biz.su rezil para kalplerimizi yakip tutusturuyor.kendinizi toparlayın,hayatınız için mücadele edin.basının destegini yanınıza alın.artık kaybedecek zamaniniz yok.

ILL:artık mücadele etmiyorum.

ÖĞRETMEN:(şaşkın) söyleyin,yoksa korkudan aklınızı mı kaçırdınız?

ILL:fark ettim ki, en ufak hakkım bile yok.

ÖĞRETMEN:hakkınız yok mu?bu kahrolası yaşlı kadına,gözlerimizin önünde utanmadan kocalarını değiştiren,ruhlarımızı toplayip koleksiyon yapan bu baş fahişeye karşı mı hakkınız yok?

ILL:hepsi benim suçum, gerçekten.

ÖĞRETMEN:sizin suçunuz mu?

ILL:klara'yı olduğu hale ve kendimi de olduğum hale;
kirli,adi kotuye cikmis bir bakkal haline getiren
benim.klarayı bu hale ben getirdim, kendimide bu duruma
ben getirdim; Kirli adı kötüye çıkmış bir bakkala.) Ne
yapmalıyım profesör?suçsuzu mu oynamalıyım?hadım
edilen körler,uşak,tabut,milyon ; hepsi benim suçum.artık
ne kendime yardım edebilirim ne de sizlere.

Yirtilmiş olan resmi alır ve inceler.

ILL:Benim resmim.

ÖĞRETMEN:kariniz yatakodasına asmak istedi.yatagin
tam ustune.

ILL:Kuhn yenisini yapar.

*Resmi tezgahin uzerine koyar.Öğretmen
zorlukla,sendeleyerek ayağa kalkar.*

ÖĞRETMEN:ayıldım.tek seferde.(sendeleyerek Ill'e
doğru gider.)Haklisiniz. kesinlikle.hepsi sizin suçunuz.ve
size bi sey soylemek istiyorum, Alfred Ill,onemli
bisey.(Ill'in karşısında dimdik durur,sadece hafifçe
sendeliyordur.) sizi oldurecekler. ben basindan beri bunun
farkındayım.ve sizde uzun zamandır biliyorsunuz,
Güllen'de hic kimse bunu kabul etmek istemese de. Baştan

çıkaran durum da çok güçlü, üstelik sefaletimizde hat
safhada. ben baska bi sey daha biliyorum.ben de bu olayin
icinde rol alacagim.yavas-yavas katile donustugumu
hissedebiliyorum.insanliga olan inancim bunu
engelleymiyor.ve butun bunlari da bildigim icin,ayyas
oluverdim.ayni sizin gibi ben de cok korkuyorum Ill(bende
çok korkuyorum,ill,ayni sizin korktuğunuz gibi.ve son
olarak biliyorum ki, bir gun bir yasli hanım bizim icin de
gelecek.ve o zaman size olanlarin hepsi bize de olacak.ama
yakinda, belki de bi iki saat sonra,butun bu bildiklerimi
unutmus olacagim.(sessizlik).bir sise steinhager daha.

*Ill şişeyi önüne koyar,öğretmen tereddüt eder sonra şişeyi
kararlı bir biçimde alır.*

ÖĞRETMEN:hesabima yazın.(yavaşça dışarı çıkar)

Aile tekrar gelir.Ill hayal görüyormuş gibi dükkani inceler.

ILL:her şey yeni.bugunlerde dukkanimiz cok modern
gorunuyor. temiz. davetkar.hep boyle bir dukkanın
hayalini kurmusumdur.(Kizinin elinden tenis raketini
alır.)tenis mi oynuyorsun?

KIZ:birkaç saat ders aldım.

ILL:sabahları erkenden değil mi?iş bulma kurumuna
gitmek yerine?

KIZ:arkadaşlarımin hepsi tenis oynuyorlar.

Susma.

ILL:yatak odamdan disari bakiyodum karl.ve seni bir arabanin icinde gordum.

OĞUL:yalnızca bir opel, öyle pahalı bir şey değil.

ILL:ne zaman araba kullanmayı öğrendin?

Susma.

ILL:istasyonda yakıcı güneşin altında iş aramak yerine değil mi?

OĞUL:bazen.

oğul çekingence,öğretmenin oturduğu küçük varili sağdan çıkarır.

ILL:Pazar gunleri giydigim takimimi ariyordum.onun yaninda kurk manto buldum.

BAYAN ILL:eger begenmediysen iade edebiliyoruz bunlari canim.

Susma.

BAYAN ILL:herkes borc yapiyor Fredi.sadece histerik davranan sensin.korkun gerçekten çok gulunc.senin saçının bir teline bile zarar gelmeden bu isin barisci yollarla halledilecegi gayet acik.Claire olayi sonuna kadar goturmez,onu taniyorum,iyi kalpli biri o

KIZ:şüphesiz baba.

OĞUL:bunu anlamam lazım.(bunu anlamalısın)

Susma.

ILL:(yavaşça)bugun Cumartesi.bir kereligine de olsa arabanla gezmek isterim Karl.arabamizla.

OĞUL:(emin olmayarak) ister misin?

ILL:güzel giysilerinizi giyinin.birlikte gezintiye cikiyoruz.

BAYAN ILL:(emin olmayarak)ben de sizinle gelecek miyim?ama tabi bu pek yakışık almaz.

ILL:neden yakışık almasın?git ve kürk mantonu giyin,bu vesile ile siftahı yapılmış olur.ben de bu arada kasaya bakayım.

Hanım ve kızı sağdan,oğlu soldan çıkar.Ill kasayla ilgilenir.soldan belediye başkanı silahla gelir.

BAŞKAN:iyi akşamlar Ill.rahatsız olmayın. sadece öyle bir bakıyorum.

ILL:tabi,buyurun.

Susma.

BAŞKAN:size bir silah getirdim.

ILL:teşekkürler.

BAŞKAN: dolu.

ILL:ihtiyacım yok.

Başkan silahı tezgaha dayar.

BAŞKAN: bu akşam kasaba toplantısı var. Altın Havari'de.oditoryumda.

ILL:geleceğim.

BAŞKAN: herkes gelecek.sizin olayınızı konuşacağız. gerçekten sıkıntılı bir durumdayız.

ILL:bunu hisedebiyorum.

BAŞKAN: teklif reddedilecek.

ILL:olabilir.

BAŞKAN:insanlar hata yapar,tabi ki.

ILL:tabi ki.

Susma.

BAŞKAN:(*dikkatli*)bu durumda kendini adaletin takdirine bırakacak mısın Ill? basın da orada olacak çünkü.

ILL:basın mı?

BAŞKAN: ve de radyo,televizyon ve film aktüalitesi.cok tehlikeli bir durum. sadece sizin için değil.inanın bana bizim için de.artık yasli hanimin memleketi ve katedraldeki dugunun yapıldığı yer olarak unluyuz.bu yüzden, şimdi de eski demokratik kurumlarımızla ilgili roportaj yapacaklar.

ILL:(*kasayla ilgilenir*)hanımın teklifini resmı olarak açıklamayacak mısınız?

BAŞKAN: direk olarak degil.sadece başından beri durumun icinde bulunanlar konuşmayı tam olarak anlayacak.

ILL:yani benim hayatimin tehlikede oldugunu.

Susma.

BAŞKAN:basına, bayan Zachanassian in belki-yani kucuk de olsa bi ihtimal olarak- bagis yapabilecegini ima ettim.ve sen Ill,onun cocukluk arkadası olarak, bu bagisa sen arabuluculuk etmis olacaksın.zaten onunla cocukluk arkadası oldugunuz artık biliniyor. bu oldu bittiyle temize çıkmış olacaksınız.

ILL:çok nazıksınız.

BAŞKAN: açık söylemek gerekirse bunu sizin için yapmiyorum.bunlari son derece iyi, durust,namıslu ailenizin hatiri icin yapıyorum.

ILL:anlıyorum.

BAŞKAN: kabul etmeniz lazım, dürüstçe bir oyun oynuyoruz.şimdiye kadar sessizliginizi korudunuz.güzel.ama bundan sonra da sessizliginizi koruyacak mısınız?eger konuşma niyetiniz olursa, her şeyi kasaba toplantısı yapmadan halletmek zorunda kalırız.

ILL:anlıyorum.

BAŞKAN: yani?

ILL:acik bir tehdit duyduğum için mutluyum.

BAŞKAN: bız sizi tehdit etmıyoruz Ill,siz bızı tehdit ediyorsunuz.eğer konuşursanız biz de ona göre davranmak zorunda kalırız.

ILL:sessizligimi koruyacağım.

BAŞKAN: toplantinin sonucunda ne karar cikarsa ciksın?

ILL:kabul edeceğim.

BAŞKAN: güzel.

Susma.

BAŞKAN: kasaba mahkemesinin kararına uyacak olmanız beni sevindirdi Ill. hala içinizde bir yerlerde onur pariltıları bulunuyor.ama kasaba mahkemesini toplamaya hiç gerek olmasa daha iyi olmaz mıydı?

ILL:ne demek istiyorsunuz?

BAŞKAN: buraya geldigimde,silaha ihtiyacinizin olmadigini soylemistiniz. ama şimdi,belki de ihtiyaciniz vardır.

Susma.

BAŞKAN:belki böylece madama adaleti sağladigimizi söyleyebilir ve aynı şekilde parayı alabiliriz.bu öneriyi yapmak uykusuz gecelere mal oldu.ama onurlu bir insan gibi kendi kararlarinizi belirleyip hayatınıza son vermek sizin vazifeniz degil midir?en azından dayanışma duygusundan,

memleketinize sevginizden.zaten acı durumumuzu gayet iyi biliyorsunuz,

sefilliği,perisanligi,aç çocukları...

ILL: durumunuz şu an gayet iyi.

BAŞKAN:Ill!

ILL:başkan bey!cehennem dolu günler geçiriyorum.hepinizin nasıl borca girdiginizi görmekteyim ve refah göstergelerinizi gördükçe ölümün daha çok yaklaştığını hissettim. Daha yakın ve daha yakın.eger beni bu acıdan,bu korkunc korkudan kurtarsaydınız her şey farklı olabilirdi.bu konuşma daha farklı gerçekleşebilir,ve ben de silahi alabilirdim.hepinizin hatrı için.kendimi kendi içime hapsettim. korkumu yendim.tek basıma.evet zordu,ama hallettim.artık geriye dönüş yok. şimdi benim yargıcım olmak zorundasınız.ne olursa olsun kararınızı kabul edeceğim. benim için adalet bu,sizin için ne olduğunu bilmiyorum.umarım verdiğiniz kararın arkasında durursunuz.beni oldurebilirsiniz; şikayet etmem,protesto etmem,kendimi savunmam ama sizi beni yargılamaktan kurtaramam.

BAŞKAN:(*silahı tekrar kendine doğru çeker*)yazık.kendinizi temize çıkarıp, az da olsa ahlaklı bir insan olma şansını kaçıırıyorsunuz.ama zaten sizden bu beklenemezdi ya.

ILL:ateş başkan bey.(*onun sigarasını yakar*)

Başkan çıkar.

Karısı kürk mantosuyla,kızı kırmızı bir elbiseyle gelir.

ILL:çok hos görünüyorsun mathilde.

BAYAN ILL:karakul kuzusu postu.

ILL:tam bir hanimefendi gibi.

BAYAN ILL:biraz pahalı.

ILL: güzel giysi ottilie.ama biraz cesurca degil mi?

KIZ:yapma baba.bir de gece kiyafetimi gör sen.

Dükkan kaybolur.oğlan boş sahneye dört sandalye koyar.

ILL:güzel bir araba.hayatim boyunca biraz mal mulk,
birazcik rahat,mesela boyle bir araba elde edebilmek icin
emek harcadim. artik benim devrim bitti.ve iste boyle bir
şeyin icinde nasil hissedildigini bilmek istiyorum. mathilda
sen benimle arkaya gel ve ottilie de karl'ın yanina otursun.

Sandalyelere otururlar,arabada gidiyormuş gibi yaparlar.

OĞUL:120 yapabiliyorum.

ILL: o kadar hızlı değil.etrafi seyretmek istiyorum.

neredeyse yetmiş yıl yaşadığım kasabayı.eski sokaklari
temizlemisler.bircok bina yeniden insa ediliyor.simdiden
gri duman bacalardan yukseliyor.pencerenin onunde
sardunya cicekleri.aycicegi.goethe kemeri,etrafina cicekler
ekmisler.cocuklar gercekten mutlu gozukmuyorlar mi;ve
her yerde de romantik çiftler...brahms meydana, bu yeni
yapilmis bir apartman.

BAYAN ILL:Hodel Cafe yapıyorlar orayi.

KIZ:mercedes 300'ü ile doktor geciyor.

ILL:su ovaya bakın.ve tepelerin arkasından gelen isiklara.
hepsi altın gibi sapsari, bugun.karanliga girdikten sonra
tekrardan isiga cikmak cok etkileyici.su wagner
fabrikasindaki vincler devasa gozukuyolar, bockmann in
bacasi da oyle.

OĞUL:tekrardan acilacakmis orasi.

ILL:nasıl?

OĞUL:(daha yüksek) tekrardan acilacakmis orasi. (korna
çalar)

BAYAN ILL:sapsal küçük arabalar.

OĞUL: messerschmidts.teknik lise deki her cocugun
altinda bir tane var.

KIZ:c'est terrible.

BAYAN ILL:ottilie Fransızca ve İngilizce kursuna
gidiyor.

ILL:işine yarar.güneş parıltısı meydana.dokumhane.dışarı
çıkmalı uzun zaman olmus.

OĞUL:daha buyugunu yapacaklar.

ILL:bu hızla giderken daha yüksek sesle konuşmalısın.

OĞUL:(daha yüksek) daha buyugunu yapacaklar.tabi ki
yine stocker,baska kim olabilir ki.buick'i ile herkesi
geçiyor.

KIZ:sonradan görme.

ILL: şimdi de puckenried arazisinden devam et.bataklı
geç ve kavaklı yoldan ilerleyip prens hasso'nun av
köşkünün etrafından dön. muntazam bulut var

gökyüzünde, ve onların kümeleşmesi, hakiki yaz
hülyası..burası çok güzel bir şehir, hafif bir
alacakaranlıkta. Öyle hissediyorumki, sanki bu şehri ilk
defa görüyorum..

KIZ:adalbert stifter'deki gibi bir tasvir.

ILL:kimdeki gibi?

BAYAN ILL:ottilie edebiyat da okuyor.

ILL:ona avantaj sağlayacaktır.

OĞUL:hofbauer volkswagen iyle Kaffigenden donuyor.

KIZ:domuz yavrularıyla.

BAYAN ILL:karl guzel suruyor.viraji donusu cok

şıktı.onunla beraber olunca insan korkmuyor.

OĞUL:birinci vites.yol diklesmeye basliyor.

ILL:burayı çıkarken hep soluk soluğa kalırdım.

BAYAN ILL:kürk mantomu yanıma aldığım iyi oldu.hava
sogumaya basliyor.

ILL:yanlış gidiyorsun.bu yol beisenbach'a gidiyor.geri
dönüp soldan Konrad Köy Ormanı'na girmen lazım.

*Dörtlü tahta bankla gelir,şimdi üzerlerinde frak
vardır,ağaç olurlar.*

BİRİNCİ:

Biz tekrardan ağacız

Ladiniz ,koknarız ,akgurgeniz,çamız

İKİNCİ:

Biz kus ve hayvanız.biz çekingen geyiğiz.

Biz agackakanız.

ÜÇÜNCÜ:

Guguk kusuyuz

Gelip gecmis aksamlarda ve safakta sarki soyleriz

DÖRDÜNCÜ:

Ofkeliyiz bugun araba kornalarına

Oğul korna çalar.

OĞUL:yine bir geyik. su hayvan da hiç caddeden çıkmaz.

Üçüncü yoldan sıçrar.

KIZ:artık güvendeler.yasak bolgede avlanma artik kalkti.

ILL:şu ağaçların altında dur.

OĞUL:tabi.

BAYAN ILL:ne yapmak istiyosun?

ILL:ormandan yuruyerek gitmek.(arabadan iner) Güllen
in çanlari caliyor.burdan sesleri cok guzel geliyor. paydos
vakti.

OĞUL:dordu birden.ilik defa gercek bir can sesi gibi
caliyor.

ILL:her şey sarı.sonbahar iyice yaklasti.yerdeki yapraklar
ayni altin yiginlari gibi.(yerdeki yapraklari ayagiyla ezer)

OĞUL:biz aşağıda,güllen köprüsünde seni bekliyoruz.

ILL:beklemenize gerek yok.ben ormandan kasabaya gideceğim.kasaba toplantısına.

BAYAN ILL:o zaman biz kalberstadt'a gidelim fredî.film izleriz.

KIZ: so long,daddy.

BAYAN ILL:yakında görüşürüz!yakında görüşürüz!

Aile sandalyelerle kaybolur.Ill onların arkasından bakar.solundaki tahta banka oturur.

Rüzgar sesi.sağdan roby ve toby,tahtırevanda alışılmış kıyafetleriyle oturan Claire Zachanassian ile gelirler.roby'nin sırtında gitar vardır.yanlarında Nobel ödüllü,uzun,ince,kır saçları ve bıyığıyla 9 numaralı koca gelir.(hep aynı oyuncu tarafından oynanabilir).Arkalarında uşak.

CLAIRE ZACHANASSIAN: Konrad Koy Ormanı roby ve toby.durun.

Claire Zachanassian tahtırevandan iner,ormanı kelebek gözlüğünden inceler,birincinin sırtına dokunur.

CLAIRE ZACHANASSIAN: ağaç kabuğu böceği.bu ağaç kuruyor.(Ill'i fark eder)alfred!seninle karşılaşmak ne güzel.ormanımı ziyaret ediyorum.

ILL:Konrad Koy Ormanı da mı senin?

CLAIRE ZACHANASSIAN: evet,benim.yanına oturabilir miyim?

ILL:tabi, buyur.az evvel ailemden ayrıldım.sinemaya gittiler.karl kendine bir araba almış.

CLAIRE ZACHANASSIAN: gelişme var.(Ill'in sağ tarafına oturur.)

ILL:ottilie edebiyat dersi alıyor.ayrıca İngilizce ve Fransızca.

CLAIRE ZACHANASSIAN: goruyor musun,artık yaşamak için amaçları var. gel zoby eğil.dokuzuncu kocam.nobel ödüllü.

ILL:tanistigimiza sevindim.

CLAIRE ZACHANASSIAN: özellikle, dusunmedigi zamanlar cok ilginç oluyor.düşünme bakayım zoby.

9 NUMARALI KOCA: ama schatzi...

CLAIRE ZACHANASSIAN: nazlanma.

9 NUMARALI KOCA: peki tamam.(düşünmez)

CLAIRE ZACHANASSIAN:gordun mu?ayni bir diplomat a benziyor.bana kont holk u hatırlatıyor,ama o kitap yazamazdı.emekli olup hatıralarını yazmak ve benim servetimi yönetmek istiyor.

ILL:tebrikler.

CLAIRE ZACHANASSIAN: bu konuda kendimi huzursuz hissediyorum. bir koca sadece sergilemek için alınır, yararı dokunsun diye değil. araştırma yapmaya git zoby,tarihi harabeliği solda bulacaksın.

Dokuz numaralı koca araştırma yapmaya gider.Ill etrafına bakar.

ILL:hadımlara noldu?

CLAIRE ZACHANASSIAN: gevezelik etmeye başladılar.onları bangkok'a, afyon mağaralarımndan birine yolladım.orada içebilir ve rüya görebilirler.yakında uşak onların arkasından gidecek.artık ona da ihtiyacım olmayacak.bir romeo ve juliet boby.

Uşak arkadan gelir,ona bir sigara kutusu uzatır.

CLAIRE ZACHANASSIAN: sen de bir tane ister misin alfred?

ILL:tesekkurler.

CLAIRE ZACHANASSIAN: al öyleyse.bize ateş ver boby.

Sigaralarını içerler.

ILL: güzel kokuyor.

CLAIRE ZACHANASSIAN: bu ormanda beraber çok sigara içerdik,hatırlar misin? mathildecikten aldığım sigaralar.ya da çaldığım.

Birinci,anahtarla pipoya vurur.

CLAIRE ZACHANASSIAN: yine ağaçkakan.

DÖRDÜNCÜ:guguk!guguk!

ILL:ve guguk kuşu.

CLAIRE ZACHANASSIAN: roby nin,gitarıyla sana bir şeyler calmasını ister misin?

ILL:lütfen.

CLAIRE ZACHANASSIAN: benim cezasi affedilmiş katilim iyi calar.ona huzurlu dakikalar için ihtiyacım var. gramofondan ve radyolardan nefret ediyorum.

ILL:"afrika vadisinde bir tabur yürüyor."

CLAIRE ZACHANASSIAN: en sevdiğin şarkı.ona öğrettim.

Susma.sigaralarını içerler.guguk vs. orman hışırdamaları.roby şarkıyı çalar.

ILL: senin –demek istiyorum ki bizim bir çocuğumuz mu vardı?

CLAIRE ZACHANASSIAN: elbette.

ILL:oğlan mıydı kız mı?

CLAIRE ZACHANASSIAN: kız.

ILL:ne isim verdin?

CLAIRE ZACHANASSIAN: genevieve.

ILL:güzel isim.

CLAIRE ZACHANASSIAN: onu sadece bir kere gördüm.doğumda.sonra Hristiyan sosyal yardım kurumu tarafından alındı.

ILL:gözleri?

CLAIRE ZACHANASSIAN: daha açık değillerdi.

ILL:saçları?

CLAIRE ZACHANASSIAN: siyahti sanırım.ama zaten yenidogan bebeklerin cogunun saçları siyahtır.

ILL:evet,cogu oyle.

Susma.sigaralarını içerler.gitar.

ILL:nerde öldü?

CLAIRE ZACHANASSIAN: insanlarla beraber. isimlerini unuttum.

ILL:neden öldü peki?

CLAIRE ZACHANASSIAN: menenjit.belki de başka bir şeydi.resmi makamlardan bir kart almıştım.

ILL:ölüm olaylarında onlara güvenilebilir.

Susma.

CLAIRE ZACHANASSIAN: sana kızımızdan bahsettim.şimdi benden bahset.

ILL:senden mi?

CLAIRE ZACHANASSIAN: 17 yasimdayken,bana asikken nasil oldugumdan.

ILL:bir keresinde seni Peter Tahıl Ambarı'nda epey aramak zorunda kalmıştım.

Seni faytonda; üzerinde sadece bir gomlek,dudaklarinin arasinda da bir saman copuyle bulmustum.

CLAIRE ZACHANASSIAN: guclu ve cesurdun.o demiryollarinda calisan adam beni ellemeye kalkistiginda

onla kavga etmistin.yuzundeki kanlari kirmizi astarimla temizlemistim

Gitar susar.

CLAIRE ZACHANASSIAN: şarkı bitti.

ILL:bir tane daha: "evim evim güzel evim"

CLAIRE ZACHANASSIAN: roby onu da calabilir.

Gitar calmaya baslar.

ILL: artik zamani geldi.son defa yasli ormanimizda oturup, guguk kuşlarını ve ruzgar sesini duyuyoruz.

Ağaçlar dallarını oynatır.

ILL: bu aksam kasaba toplanıyor.ölum kararimi vercekler ve iclerinden biri de beni oldurecek.kim oldurur,nerde oldurur bilmem.tek bildigim bu anlamsiz yasmimin sona erecegi.

CLAIRE ZACHANASSIAN: ben seni sevdim.sen bana ihanet ettin.ama yaşamın,aşkın,güvenin hayalini; bu gerçek hayali unutmadım.onu milyonlarımla tekrar kuracağım ve seni yok ederek geçmişi değiştireceğim

ILL:celenkler icin tesekkurler.ve kasimpatı ile guller icin.

Yeniden rüzgar sesi.

ILL: Altin havarideki tabutta guzel duracaklar.cok seckin.
CLAIRE ZACHANASSIAN:seni tabutununda Capri ye
goturucegim.sarayimin parkinda anit mezar
yaptiracagim.servi agaclarıyla cevrili olacak.akdeniz
manzarali.

ILL:sadece resimlerden biliyorum orayı.

CLAIRE ZACHANASSIAN: koyu mavi. muazzam bir
manzara.orada kalacaksın.mabutun yanında olu bir
adam.senin askin yillar once öldü.ama benim askim
olemedi.yasayamadi da.seytani bi seye donustu,ben
gibi,ormandaki solgun mantarlar gibi.ve kór,sapkin yuzlu
koklerin hepsi altin milyonlarimin ustunde buyudu.onlarin
dallari seni istiyor, senin hayatını almayı.cunku sen bana
aitsin,sonsuz dek. simdi sen onlarin tuzaklarindasin.ve
sen kayboldun.cok yakinda anilarimdaki ölü bir adamdan
baska bir sey olmayacaksın,sikca ziyaret edilen bir evin
enkazindaki nazik bir hayalet.

ILL:” evim evim guzel evim” de bitti.

9 numaralı koca geri gelir.

CLAIRE ZACHANASSIAN:iste nobel
odullu.harabesinden geliyor.ee zoby?

9 NUMARALI KOCA:ilk Hristiyanlar zamanından.
hunlar tarafından zarar verilmiş.

CLAIRE ZACHANASSIAN: ne yazık.kolunu ver.
tahtirevan roby ve toby.

Tahtirevana biner.

CLAIRE ZACHANASSIAN: adieu alfred.

ILL:adieu klara.

*Tahtirevan arkaya taşınır,Ill bankta oturuyordur. ağaçlar
dallarını çıkarır.*

*yukarıdan geleneksel perdeleri ve kumaşlarıyla bir tiyatro
ana kapısı iner.tabela “yaşam ciddidir,sanat
neşeli”.arkadan yeni,görkemli üniformasıyla polis
gelir,Ill’in yanına oturur.bir radyo spikeri gelir,güllencililer
toplanırken mikrofona konuşmaya başlar.herkes yeni tören
kıyafetiyle,herkes frakla oradadır.her yerde
fotoğrafçılar,gazeteciler, kameramanlar.*

RADYO SİKERİ:bayanlar ve baylar:Radio Newsreel
sizlere dogumevinden ve papazla konuşmadan kesitler
sunduktan sonra,simdi de kasaba toplantısında hazır
bulunuyor.ziyaretin en önemli anına yavas yavas
geliyoruz, bayan Claire Zachanassian’ın sempatik olduğu
kadar rahat da olan memleketine teşekkür edeceği
ana.gerci unlu bayan ne yazık ki burada olamayacak.ama
belediye baskanından,madam ile ilgili bir aciklama
dinleyecegiz.su anda sizlere goethenin gecelediği yatakla
iftihar duyan bir otelden yani Altin Havari’nin tiyatro
salonundan yayin yapıyoruz.normal gunlerde dernek
toplantilarin ve kalberstat repertuar oyuncularin oyunlarini
sahnelemesi icin kullanılan sahnede erkekler

toplaniyor.baskanin simdi verdigi bilgiye gore bu eski bir gelenekmis.bayanlarin hepsi izleyici bölümünde oturuyorlar.-gorunuse bakilirsa bu da eski bir gelenek. burada ne denli ciddi bir hava oldugunu sizlere anlatamam,gerilim gerçekten olaganustu.butun news reel kameralari burda.televizyondan bir is arkadasimi su anda gorebiliyorum.dunyanin heryerinden muhabirler buraya geldiler. Ve simdi belediye baskani geliyor.birazdan konusmasina baslayacak,simdi ona donuyoruz.

Muhabir mikrofonla salonun ortasındaki belediye başkanına doner.güllencililer onun etrafında yarım daire olmuşlardır.

BAŞKAN:Güllen belediyesi adina hos geldiniz diyorum.toplantiyi aciyorum.bugun gundemimizde tek bir konu var ve bunu aciklama onuru bana ait: önemli hemşerimiz mimar gottfried wascher'in kızı bayan Claire Zachanassian bize bir milyon bagislama niyetinde.

Basın arasında fısıldaşma olur.

BAŞKAN:bes yuz bini kasaba,bes yuz bini vatandaslar arasinda paylastirilmasi icin.

Sessizlik.

RADYO SPIKERİ:(*kisik bir sesle*)ne heyecan sevgili dinleyiciler,ne muazzam heyecan.bir bagis, ve kucuk kasabanin butun sakinleri birden varlikli vatandaslara donusuyor.cagimizin en buyuk sosyal deneyimlerinden biri olmalı. buradaki halk nefeslerini tutmus bir sekilde,adeta olum sessizligi var ortamda. oo,tamamen dehset icindeler,bu yuzlerinden anlasilabiliyor.
BAŞKAN:sözü öğretmene veriyorum.

Radyo muhabiri mikrofonla öğretmene yaklaşıp.

ÖĞRETMEN:güllencililer.madam zachanassian in bu bagisiyi karsiliginda bir amaci oldugu bizim icin acik olmalı.peki bu amac nedir?amaci bizi parayla mutlu etmek midir?amaci bize altin yağdırmak midir?Wagner Fabrikasini, Bockmann i, Gunes Pariltisi meydanındaki dokumhaneyi yenilemek midir? bunun boyle olmadigini siz de cok iyi biliyorsunuz.madam Claire Zachanassian in daha onemli bir amaci var. bir milyon için adalet istiyor.adalet. o, kasabamızı daha adaletli bir yere dönüştürmek istiyor.bu talep bizi hayrete dusuruyor. soruyorum: biz zaten adaletli bir kasaba değil miydik?

BİRİNCİ SES:hiçbir zaman!

İKİNCİ:suç müsaade ettik!

ÜÇÜNCÜ:yanlış bir karar!

DÖRDÜNCÜ:yalan yere yemin!

BİR KADIN SESİ:alçak herif!

BAŞKA SESLER:çok doğru!

ÖĞRETMEN:gullenliler!aci olan da bu:biz adaletsizlige goz yumduk!tabiki bizim icin bir milyonun sunacagi maddesel imkanlarin tamamen farkındayim. fakirligin de aci olaylarin ve kotulugun kökü oldugunu goremeyecek kadarda kor degilim.ama bununla beraber: bu parayla ilgili degil. (*büyük alkış*) bu mulk,refah ve luks hayalleriyle de ilgili degil.bu adaleti gerceklestirmek isteyip istemedigimizle ilgili.ve sadece bu da degil,atalarimizin ugrunda savastigi; bu ugruda can verdigi ve bati dunyasindaki degerleri olusturdugu ideallerle de ilgili. (*büyük alkış*)bir birey kalkip kardesce sevgiye saygisizlik eder,zayifi koruma emrine itaat etmez,evlilik yemini hıce sayar,mahkemeyi aldatir ve genc anneleri sefaletle suruklerse;o zaman Özgurluk tehlikede demektir. (*yuhalama sesleri*). artık tanrı adına ideallerimizi gerceklestirmek zorundayız,sonunda olum olsa bile (*büyük alkış*).merhamet zenginligiyle olusturulamamis bir zenginligin ne anlami olabilir?ama sadece merhamete ac olan merhametli olur. sadece bedenin dünyevi açlığı değil de,ruhunuzun da açlığı var mı gullenliler?iste butun mesele bu.lisenin mudurü olarak,her seyi onunuze seriyorum. Yalnız, artık bu fenalığa dayanamıyor,hiçbir şekilde adaletsizliğin dünyasında yaşayamıyorsanız; bayan zachanassian'ın milyonunu kabul edebilir ve bu bagisla birlikte olan şartı yerine getirebilirsiniz.

Alkış tufanı.

RADYO SPİKERİ:iyi dinleyin bayanlar baylar su alkisi iyi dinleyin.hepimiz sarsilmis bir durumdayiz.müdürün konuşması-ne yazık ki- günümüzde pek rastlayamadığımız ahlaki önemi kanıtlıyor.ayrica her kasabada,yani insanin bulunduğu her yerde karsilastigimiz kucuk suclara ve adaletsizliklere cesurca isaret ediyor.

BAŞKAN:alfred III-

RADYO SPİKERİ:belediye başkanı tekrar sözü alıyor.

BAŞKAN:alfred III,size sormam gereken bir soru var.

Polis III'i dırter.III ayağa kalkar.radyo spikeri mikrofona onun yanına gelir.

RADYO SPİKERİ:Ah.simdi de zachanassian bagisini saglayan adamin sesini dinleyecegiz:Alfred III in sesi.bizim hayirsever hanimin cocukluk arkadasi. Alfred III- yetmiş yaşlarında dinç bir adam.tam anlamıyla durust bir Gullenli. içten bir şekilde minnetterlıkla ve mütavazi memnuniyetle oldukça duygulanmış.

BAŞKAN:bu bagisi size borcluyuz Alfred III.bunun farkında misiniz?

III kısık sesle bir şey söyler.

RADYO SPİKERİ: dinleyicilerimizin de bir şeyler anlayabilmesi için daha yüksek sesle konuşmanız lazım beyefendi.

ILL:Evet

Yorulmaz sanayiciler hazine yigiyor.

HEPSİ:

Rembrandts tan sonra Rubens

RESSAM:

Sanat sanatçıyı besliyor

Tamamıyla

PAPAZ:

Noel de,Paskalya da ,Pankrot ta

Katedral sonuna kadar doluyor

Hristiyan dini mensublarınca

HEPSİ:

Ve trenler,trenler gumburduyor kibirle

Demir raylarının ustunde

Güllen'e demir yollarla

Aceleyle kasabadan kasabaya tasiyip insanlari

İse ulastiriyorlar,eve ulastiriyorlar

Ve duruyorlar.

Soldan kondüktör gelir.

KONDÜKTÖR:

Güllen!

İSTASYON MÜDÜRÜ:

güllen-roma ekspresi,binelim lütfen!

yemekli vagon on tarafta!

Arkadan Claire Zachanassian hareketsiz sekilde oturmus olarak tahtirevaninda gelir,ayni yasli bir mabut gibidir. iki koronun arasindan,maiyetiyle takip edilmektedir.

BAŞKAN:

Madam ve onun asil maiyeti

HEPSİ:

Guellen e hediye ettigi zenginlik

KIZ:

Hepimize iyilik sagladi

BAŞKAN:

Ve simdi o ayriliyor.

Claire Zachanassian sağdan kaybolur,en son olarak hizmetçiler tabutu cok yavas bir sekilde tasimaktadır.

BAŞKAN:

Uzunca yasasin o.

HEPSİ:

Degerli olanı yanında götürüyor

İSTASYON MÜDÜRÜ: (Dudugunu

calar,yesil bayragini sallar)

Kalkıyor.

PAPAZ:

Simdi Tanriya dua edelim

HEPSİ:

Bizi korumasi icin.

BAŞKAN: